

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Aan: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e); 10.2.e; 10.2.e
Cc: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Vervolg WCO I
Datum: donderdag 18 juni 2020 14:28:14
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[CONCEPT Notitie Stakeholdersgroep Insolventiericht 8 juli 2020.docx](#)

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

Dank je wel voor jullie snelle reacties. Woensdag 1 juli a.s. om 13.00 uur is uit de bus gekomen. Ik stuur jullie aansluitend een outlook uitnodiging toe. Op de inbelgegevens kom ik nog even terug. Wel noem ik alvast dat wij voor video overleg Webex gebruiken. Mocht dat niet handig voor jullie zijn, laat mij dat vooral weten, dan regel ik een alternatief.

Als bijlage treffen jullie hierbij het concept memo aan waarin een vervolg voor de WCO I wordt verkend en dat als vertrekpunt zal dienen voor onze bespreking 1 juli a.s. Ik verzoek jullie vriendelijk om dit memo vertrouwelijk te behandelen.

Tot binnenkort!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Van: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e)

Verzonden: donderdag 18 juni 2020 11:30

Aan: 10.2.e BD/DWJZ/PR; 10.2.e; 10.2.e

CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR

Onderwerp: RE: Vervolg WCO I

De volgende tijdstippen kan ik niet:

Maandag 29/6 tussen 14.15 en 17.00 uur

Dinsdag 30/6 tussen 11.00 en 17.00 uur

Woensdag 1/7 tussen 11.00 en 12.00 uur

Donderdag 2/7 tussen 15.00 en 17.00 uur

Er blijft niet veel over. Is het een optie om (als het overleg via video plaatsvindt) om een keer ná 17.00u te overleggen?

Met vriendelijke groet,

mr. 10.2.e

rechter-commissaris/senior rechter

Team toezicht

Insolventie

Kamer 10.2.e

t 10.2.e

f 10.2.e

www.rechtspraak.nl

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [<mailto:10.2.e@minjenv.nl>]

Verzonden: donderdag 18 juni 2020 11:03

Aan: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e) <10.2.e@rechtspraak.nl>; 10.2.e

<10.2.e @cms-dsb.com>; 10.2.e @cms-dsb.com>

CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Vervolg WCO I

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

10.2.e introduceerde mij al even. Leuk om jullie binnenkort te ontmoeten en van gedachten te wisselen over een vervolgtraject voor WCO I.

We hebben geen moment gevonden volgende week waarop iedereen beschikbaar is. Zouden jullie willen aangeven op welke van de volgende tijdstippen in de week van 29 juni a.s. jullie *niet* zouden kunnen? Zoals 10.2.e al aangaf, gaat het om een video overleg van ongeveer een uur, aan de hand van een memo dat jullie van ons zullen ontvangen.

Maandag 29/6 tussen 14.15 en 17.00 uur

Dinsdag 30/6 tussen 11.00 en 17.00 uur

Woensdag 1/7 tussen 11.00 en 17.00 uur

Donderdag 2/7 tussen 10.30 en 17.00 uur

Onze voorkeur gaat uit naar maandag 29 juni of dinsdag 30 juni, zodat we jullie inbreng in het memo kunnen verwerken en in deze vorm kunnen bespreken in de stakeholdersbijeenkomst begin juli. (De stakeholders zijn daar nog niet van op de hoogte overigens. De agenda wordt op een later moment gedeeld.)

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Van: 10.2.e @cms-dsb.com>

Verzonden: woensdag 17 juni 2020 09:09

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e @minjenv.nl>; 10.2.e

(Rechtbank 10.2.e)' <10.2.e@rechtspraak.nl>

CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e @minjenv.nl>; 10.2.e

10.2.e @cms-dsb.com>

Onderwerp: RE: Vervolg WCO I

Beste 10.2.e,

Vele dank voor jouw mail. Graag overleg ik met jullie.

Ik ben verhinderd in de door jou genoemde tijdvakken op de navolgende momenten:

Maandag 22/6: 13.00-15.00 uur

Dinsdag 23/6: -

Woensdag 24/6: 15.00-17.00 uur

Donderdag 25/6: -

Ik hoor graag van je wanneer het overleg uiteindelijk is gepland en verheug mij er zeer op! Tot snel!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Advocaat | Partner

T +31 10.2.e

M +31 10.2.e

F +31 10.2.e

E 10.2.e @cms-dsb.com

CMS Derks Star Busmann N.V.
Atrium | Parnassusweg 737 | 1077 DG Amsterdam | Nederland
cms.law

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e@minjenv.nl>
Verzonden: dinsdag 16 juni 2020 14:36
Aan: 10.2.e@cms-dsb.com>; 10.2.e (Rechtbank 10.2.e - 10.2.e) <10.2.e@rechtspraak.nl>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp: Vervolg WCO I

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Kort geleden heb ik jullie gevraagd of jullie met mijn collega, 10.2.e 10.2.e, en mij zouden willen meedenken over een vervolgtraject betreffende de WCO I. Heel fijn dat jullie daartoe bereid zijn! 10.2.e en ik willen graag op korte termijn een video overleg (van een uur) met jullie proberen in te plannen om een memo te bespreken die 10.2.e opstelt. Zouden jullie willen aangeven op welke van de volgende tijdstippen jullie **niet** zouden kunnen?

- maandag 22/6 tussen 13.00 en 17.00 uur;
- dinsdag 23/6 tussen 13.00 en 17.00 uur;
- woensdag 24/6 tussen 9.15 en 17.00 uur, of
- donderdag 25/6 tussen 14.15 en 17.00 uur.

10.2.e, wij bespraken dat het ook leuk zou zijn als 10.2.e mee zou willen bellen. Zou jij haar hierover willen benaderen?

Alvast veel dank!

Hartelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
10.2.e

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee

or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

This email and its attachments are confidential and may contain legally privileged information. You should not disclose the contents to any other person. If you are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete this email from your system.

CMS Derks Star Busmann N.V. is registered with the trade register in Amsterdam under no. 30201194 and RPR Brussels 0877.478.727. All services and other work are carried out under an agreement of instruction ('overeenkomst van opdracht') with CMS Derks Star Busmann N.V. (a Dutch public limited company). The agreement is subject to the General Conditions of CMS Derks Star Busmann N.V., which have been filed with the registrar of the District Court Amsterdam, the Netherlands (no. 2017/51). Any liability shall be limited according to these General Conditions. A copy of the General Conditions will be forwarded upon request.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: donderdag 2 juli 2020 15:49
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht woensdag 8 juli 14.00 - 16.00 uur
Bijlagen: Memo Klankbordgroep faillissementsrecht 8 juli 2020.docx

Geachte heer, mevrouw,

Zoals eerder is aangekondigd, organiseren wij op **woensdag 8 juli a.s. van 14.00 tot 16.00 uur** weer een stakeholderbijeenkomst in het kader van het programma 'herijking faillissementsrecht'. Tijdens dit overleg willen wij u in de eerste plaats graag informeren over de stand van zaken betreffende de verschillende wetgevingstrajecten die lopen. Daarnaast willen wij een memo bespreken betreffende een nieuw traject dat wij voor ogen hebben. Deze memo treft u aan in de bijlage bij deze mail.

De stakeholderbijeenkomst kan vanwege de corona maatregelen helaas niet fysiek plaatsvinden. Wij zullen elkaar dit keer spreken via een digitale video vergadering. Vergaderen op deze manier, brengt enige beperkingen mee. Om het overleg overzichtelijk te kunnen houden, stellen wij de volgende vergadermethode voor.

- Het ministerie zal beide onderwerpen op de agenda kort introduceren.
- Vervolgens wordt er een ronde gehouden waarin steeds één vertegenwoordiger per organisatie de gelegenheid krijgt om kort te reageren op de bijdrage van het ministerie en vragen te stellen.
- Het ministerie zal daarop dan weer reageren.

Wij vinden het jammer dat ons overleg dit keer op deze wat statische wijze zal moeten plaatsvinden, maar hopen op uw begrip.

Voor zover u mij dat nog niet heeft laten weten, verneem ik graag **wie uw organisatie zal vertegenwoordigen tijdens het stakeholderoverleg en op welk e-mailadres ik deze persoon kan bereiken?**

Ik zal aanstaande maandag de vertegenwoordigers via de mail een uitnodiging met een link voor het video-overleg sturen. Het overleg zal plaatsvinden via Cisco Webex dat wij als overheid gebruiken voor video-vergaderen.

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. dr. 10.2.e
Wetgevingsjurist

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M +31 10.2.e
10.2.e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Klankbordgroep faillissementsrecht

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

mr. 10.2.e
10.2.e

T 10.2.e
10.2.e [@minjenv.nl](mailto:10.2.e@minjenv.nl)

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist

T 10.2.e
10.2.e [@minjenv.nl](mailto:10.2.e@minjenv.nl)

Datum
2 juli 2020

memo

Verkenning aanpassing WCO I

Inleiding

Op dit moment is bij de Eerste Kamer al enige tijd het wetsvoorstel betreffende de Wet continuïteit ondernemingen I ('WCO I') in behandeling. De WCO I voorziet in een wettelijke basis voor de in de praktijk ontwikkelde 'pre-pack methode'. Bij de 'pre-pack' methode wijst de rechtbank kort voor een verwachte faillietverklaring van een onderneming op verzoek van het bestuur in stilte al aan wie in het faillissement tot curator aangesteld wordt en wie als rechter-commissaris wordt benoemd. Doel is om het faillissement van een onderneming in relatieve rust voor te bereiden, zodat de daaruit voortvloeiende schade voor betrokkenen kan worden beperkt. Vaak wordt ook bekeken of een overname van bedrijfsactiviteiten (ook wel aangeduid als 'doorstart') mogelijk is.

Recent is duidelijk geworden, dat er nieuwe ontwikkelingen zijn waardoor de behandeling van de WCO I verdere vertraging oploopt. Daar staat tegenover dat de behoefte in de praktijk aan invoering van de pre-pack methode is toegenomen. Dit is aanleiding geweest om na te denken over een novelle tot wijziging van de WCO I. Graag bespreken we deze ideeën met u tijdens de stakeholdersbijeenkomst op 8 juli 2020. Dit memo dient als vertrekpunt bij deze bespreking en omvat de volgende onderdelen:

- Achtergrond en aanleiding van verkenning aanpassing WCO I
- Verkenning aanpassing toepassingsbereik WCO I
- Verkenning maatschappelijke taak curator in WCO I
- Vragen

Achtergrond en aanleiding van verkenning aanpassing WCO I

De WCO I regelt dat de voorbereiding van een faillissement in stilte mogelijk is, als de schuldenaar kan aantonen dat de meerwaarde ervan dit rechtvaardigt. De meerwaarde moet, kort gezegd, gelegen zijn in schadebeperking, opbrengstmaximalisatie en behoud van werkgelegenheid.

De Eerste Kamer heeft de behandeling van de WCO I aangehouden in verband met vragen omtrent de positie van werknemers bij een doorstart die is voorbereid met gebruikmaking van de 'pre-pack methode'. Aanleiding voor deze vragen was

de prejudiciële procedure bij het Hof van Justitie van de Europese Unie ('HvJEU') inzake *FNV/Smallsteps*.¹ In deze zaak heeft het HvJEU zich uitgesproken over de vraag of werknemers bij een overname van een onderneming in faillissement die is voorbereid met gebruikmaking van de 'pre-pack methode', al dan niet een beroep kunnen doen op de beschermingsregels uit *Richtlijn 2001/23/EG betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen* (hierna: de richtlijn).

Deze beschermingsregels bepalen dat 1) werknemers zich bij een overgang van een onderneming kunnen beroepen op behoud van hun baan en bijbehorende arbeidsvoorwaarden, 2) dat de overgang zelf geen reden kan zijn voor ontslag, maar dat ontslag vanwege economische, technische of organisatorische redenen wel is toegestaan, en 3) dat werknemers over de overgang geïnformeerd en hun vertegenwoordigers geraadpleegd moeten worden.²

Met andere woorden, geldt als uitgangspunt bij een overgang van onderneming dat alle werknemers met behoud van hun arbeidsvoorwaarden moeten worden overgenomen. In artikel 7:666 van het Burgerlijk Wetboek is nu bepaald dat de genoemde beschermingsregels niet van toepassing zijn in faillissement. Deze uitzonderingsregel sluit aan bij artikel 5 lid 1 van de richtlijn waarin is bepaald dat als de overgang van onderneming plaatsvindt terwijl "de werkgever in staat van faillissement is verklaard en de onderneming tot de boedel behoort" deze beschermingsregels niet gelden.³

In de zaak FNV/Smallsteps heeft het HvJEU nadere uitleg gegeven over het toepassingsbereik van deze uitzonderingsregel en bepaald dat deze alleen van toepassing is als voldaan is aan de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

1. de vervreemder is ten tijde van de overgang van onderneming verwickeld in een faillissementsprocedure of in een soortgelijke insolventieprocedure;
2. deze procedure is ingeleid met de intentie om het vermogen van de vervreemder te liquideren (en niet om de onderneming te kunnen continueren), en
3. deze procedure staat onder toezicht van een bevoegde overheidsinstantie.

De uitspraak van het HvJEU heeft geleid tot rechtsonzekerheid. Dit houdt vooral verband met de tweede voorwaarde. Uit deze voorwaarde volgt dat de arbeidsrechtelijke positie van de werknemer bij een overname van een onderneming in faillissement die aangemerkt moet worden als een overgang van onderneming in de zin van de richtlijn, afhangt van het doel waarmee de faillissementsprocedure is ingeleid. Zoals blijkt uit de uitspraak van het EU-hof, gaat het er daarbij niet om welk doel de faillissementsprocedure op zichzelf beschouwd heeft, maar om de intentie waarmee die procedure in een concrete situatie is toegepast. De intentie waarmee de faillissementsprocedure is toegepast, moet steeds worden beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het individuele geval. Daardoor is de positie van werknemers bij een

¹ HvJ EU 22 juni 2017, ECLI:EU:C:2017:489.

² De regels uit de richtlijn zijn geïmplementeerd in afdeling 8 van Titel 10 van Boek 7 BW (artikelen 7:662 – 666a en 670 lid 8 BW), artikel 14a van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst en artikel 2a van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten. Daarnaast omvat artikel 25 van de WOR al de verplichting om de OR over de overgang te raadplegen.

³ Artikel 5 lid 1 van de richtlijn; geïmplementeerd in artikel 7:666 onderdeel a BW.

overgang van onderneming in faillissement in het algemeen niet op voorhand voorspelbaar. Dit geeft onzekerheid en naar wij hebben begrepen is als gevolg daarvan de pre-pack praktijk nagenoeg stilgevallen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

11 februari 2020

Na oproep van de vakbonden FNV en CNV en de NOvA hebben vertegenwoordigers van de ministeries van Justitie en Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid met een schrijfgroep – met daarin prof. mr. W.H.A.C.M. Bouwens en prof. mr. L.G. Verburg en vertegenwoordigers van de zijde van werknemers en werkgevers, de advocatuur en de curatoren – de mogelijkheden voor nieuwe wettelijke regeling verkend, die de positie regelt van werknemers bij overgang van onderneming in faillissement. Dit heeft geresulteerd in het voorontwerp van de Wet overgang van onderneming in faillissement ('WOVOF'). In combinatie met de WCO I beoogt de WOVOF te bewerkstelligen dat de pre-prak praktijk wordt hervat en de positie van de werknemers daarbinnen wordt beschermd.

Inmiddels wordt ook het wetgevingstraject van de WOVOF opgehouden. Bij tussenarrest van 29 mei 2020 in de zaak *Heiploeg* heeft de Hoge Raad prejudiciële gesteld aan het HvJEU met het oog op de hiervoor geschetste onzekerheid over de positie van werknemers bij een overgang in faillissement als gevolg van het arrest *FNV/Smallsteps*.⁴ Een uitspraak van het HvJEU wordt niet voor medio 2021 verwacht. Als gevolg daarvan zal zowel de behandeling van de WOVOF, als de WCO I worden vertraagd.

Zoals hiervoor aangegeven, wordt de pre-pack methode in de tussentijd niet of nauwelijks toegepast. Er hebben zich daarentegen wel situaties voorgedaan, waarin toepassing zeer wenselijk zou zijn geweest. Illustratief daarvoor zijn de faillissementen van het MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen. De Onderzoeksraad voor de Veiligheid ('OVV') heeft in zijn rapport "Faillissement MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen; risico's voor patiëntveiligheid" van 19 december 2019 geconcludeerd dat de afwikkeling van deze faillissementen heeft geleid tot verhoogde risico's voor de patiëntveiligheid ten opzichte van een ziekenhuis in normaal bedrijf. Volgens de OVV heeft aan deze risico's bijgedragen dat het faillissementsrecht niet is toegesneden op de praktijk van een ziekenhuisfaillissement. De OVV doet de Minister voor Rechtsbescherming de aanbeveling om het faillissementsrecht met betrekking tot ziekenhuizen zodanig aan te passen dat:

- "a. een ziekenhuis alleen failliet kan gaan na een periode van stil bewind, waarbij in die periode voorbereidingen getroffen worden voor een gecontroleerde afwikkeling van het ziekenhuisfaillissement.
- b. de curator bij een afweging tussen conflicterende belangen het maatschappelijke belang van een patiëntveilige afbouw en/of voortzetting van zorgactiviteiten laat prevaleren boven de belangen van de schuldeisers."⁵

Daarnaast is de verwachting dat zich de komende tijd meer situaties zullen voordoen waarin toepassing van de pre-pack methode wenselijk is, gelet op de economische impact van de corona-crisis op met name de zorgsector.

---

⁴ HR 29 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:954 (*Heiploeg*).

⁵ <https://www.onderzoeksraad.nl/nl/page/12455/faillissement-mc-slotervaart-en-mc-ijsselmeer-ziekenhuizen-risico%E2%80%99s>.

Een en ander roept de vraag op of de WCO I zodanig kan worden bijgesteld dat de pre-pack methode toch op afzienbare termijn kan worden ingezet om economische en maatschappelijke schade zoveel mogelijk te beperken in gevallen waarin voornoemde vraag betreffende de positie van werknemers geen rol speelt.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
11 februari 2020

Verkenning aanpassing toepassingsbereik WCO I

In dit onderdeel stellen we twee alternatieve mogelijkheden voor tot beperking van het toepassingsbereik van de WCO I, als gevolg waarvan de pre-pack praktijk op een aanzienlijk kortere termijn gedeeltelijk kan worden hervat, omdat niet gewacht hoeft te worden op de uitspraak van het HvJEU inzake *Heiploeg* en de behandeling van de WOVOF. Als gevolg daarvan zou een hoop economische en maatschappelijke schade kunnen worden voorkomen. Dat dit opportuun is, signaleerde de OVV al naar aanleiding van de MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen. Met de economische impact van de corona-crisis op met name de zorgsector klemmt dit des te meer.

Mogelijkheid 1: Beperking tot gevallen waarin positie werknemers helder is

Zoals hiervoor toegelicht, is de behandeling van de WCO I aangehouden in afwachting van zekerheid over de positie van werknemers bij overgang van onderneming in faillissement. Kunnen zij in dat geval nu wel of niet een beroep doen op de beschermingsregels van de richtlijn? Er zijn evenwel scenario's denkbaar waarin deze vraag niet speelt en de positie van werknemers bij voorbaat helder is, namelijk wanneer:

1. het doel van het voorbereidingstraject is om het liquidatieproces in faillissement te faciliteren, zonder intentie van een doorstart, of
2. er een doorstart wordt voorbereid waarbij op voorhand duidelijk is en het in dat kader ook van belang is dat al het personeel binnen de onderneming werkzaam zal blijven tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

In het eerste geval lijkt het geen twijfel dat de faillissementsprocedure wordt ingeleid met als hoofddoel het liquideren van vermogen, zoals bedoeld in de uitzonderingsregel opgenomen in artikel 5 lid 1 van de richtlijn. Een voorbeeld betreft het faillissement van een advocatenmaatschap.⁶ Bij de voorbereiding van dit faillissement was vooral de intentie om maatschappelijke onrust en schade als gevolg van een plotselinge stilval van de bedrijfsvoering te voorkomen. De mogelijkheid voor een doorstart in faillissement was niet de directe aanleiding voor de toepassing van de pre-pack methode. De advocaten van de maatschap hadden lopende dossiers in behandeling voor een groot aantal cliënten. Een onvoorbereid faillissement van het advocatenkantoor zou tot problemen kunnen hebben geleid bij de continuering van de rechtsbijstand voor deze cliënten. Daarnaast waren verschillende medewerkers van het advocatenkantoor benoemd als curator of bewindvoerder in insolventieprocedures. Het faillissement van de advocatenmaatschap en de onzekerheid over de voortzetting van de werkzaamheden van de curatoren en bewindvoerders ten behoeve van de gezamenlijke crediteuren, zou in de desbetreffende lopende insolventieprocedures tot veel onrust hebben kunnen leiden bij de gefailleerden/schuldenaren en hun crediteuren. De toepassing van de pre-pack methode in de aanloop van dit

---

⁶ Zie het faillissement van de maatschap Pesman Advocaten dat op 30 mei 2014 werd uitgesproken; <https://insolventies.rechtspraak.nl/#!/details/13.ams.14.335.F.1300.1.14>.

faillissement was vooral nodig om de beoogd curator tijdens de stille voorbereidingsfase in de gelegenheid te stellen om de continuïteit van de dienstverlening op alle lopende dossiers te borgen en zodoende onrust te voorkomen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

11 februari 2020

In het tweede scenario is de positie van de werknemers gelijk aan de situatie waarin zij een beroep kunnen doen op de beschermingsregels. De vraag met welke intentie de faillissementsprocedure is ingeleid, en waar rechtsonzekerheid over bestaat, kan in dat geval buiten beschouwing blijven. Een voorbeeld hiervan betreft het faillissement van een thuiszorgorganisatie.⁷ De cliënten van deze thuiszorgorganisatie waren voornamelijk kwetsbare ouderen die veelal langdurige zorg kregen. Intentie bij de toepassing van de pre-pack methode was in dit geval te borgen dat de verzorging van de cliënten na de faillietverklaring op de gebruikelijk wijze kon worden voortgezet. Dit kon alleen als ook al het personeel dat die zorg feitelijk bood, betrokken zou blijven. De voorbereiding van het faillissement leidde ertoe dat voor de faillietverklaring een doorstartende partij werd gevonden, die – nadat eveneens reeds voor de faillietverklaring instemming was verkregen van de Nederlandse Zorgautoriteit – al het werkzame personeel heeft overgenomen en alle overeenkomsten met de zorgverzekeraars, het zorgkantoor en de gemeente, heeft voortgezet zodat alle patiënten bediend konden blijven worden en de zorg kon worden gecontinueerd.

Tegen die achtergrond is het denkbaar dat het toepassingsbereik van de WCO I tot de twee hiervoor geschetste gevallen wordt beperkt. De situaties die buiten dit toepassingsbereik vallen, kunnen worden meegenomen in de WOVOF, samen met de uitkomst van de uitspraak van het HvJEU inzake *Heiploeg*. Dit zullen dus gevallen zijn, waarbij de pre-pack dient ter voorbereiding van een doorstart waarbij niet alle werknemers zullen kunnen worden overgenomen. Er is voor dit gedeelte van de WCO I dus geen sprake van afstel, maar van uitstel.

Aandachtspunt bij deze mogelijkheid is dat het niet altijd direct duidelijk zal zijn of sprake is van één van de twee genoemde scenario's.

Mogelijkheid 2: In geval van impact op maatschappelijke dienstverlening

Het faillissement van een onderneming of instelling betekent in het algemeen een abrupte stilval van diens activiteiten. Er zijn gevallen denkbaar waarin dit vanuit maatschappelijk oogpunt onwenselijk is en het van belang is dat de dienstverlening ondanks het faillissement wordt gecontinueerd. Dit speelt vooral in situaties waarin een plotselinge stilval van een onderneming of instelling een ontwrichtend effect heeft op het maatschappelijk welzijn van mensen of mensen raakt in hun kwaliteit van leven. Een voorbeeld is de continuïteit van zorg in geval van een ziekenhuisfaillissement, zoals de OVV signaleerde. Dit zal voor meer zorginstellingen gelden, zoals in de jeugdzorg. Daarnaast is het denkbaar dat dit opgaat voor onderwijsinstellingen, bijvoorbeeld als de ontwikkeling van jonge kinderen in het geding raakt als gevolg van discontinuïteit van onderwijs. In die gevallen kan met een stille voorbereiding van het faillissement veel maatschappelijke schade en persoonlijk leed voor betrokkenen worden voorkomen.

---

⁷ Zie het faillissement van Thuiszorgnet Amstelland en de Meerlanden dat op 2 januari 2017 werd uitgesproken <https://insolventies.rechtspraak.nl/#!/details/13.ams.17.1.F.1300.1.17>.

Tegen die achtergrond kan een alternatieve wijziging van de WCO I een beperking behelzen tot die gevallen waarin het faillissement een ontwrichtend effect heeft op maatschappelijke dienstverlening die van vitaal belang is voor betrokkenen. Ook voor deze wijziging geldt, dat situaties die buiten dit toepassingsbereik vallen, kunnen worden meegenomen in de WOVOF, samen met de uitkomst van de uitspraak van het HvJEU inzake Heiploeg.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
11 februari 2020

Aandachtspunt bij deze mogelijkheid is dat als de publieke dienstverlening gecontinueerd wordt door middel van een doorstart, het vraagstuk betreffende de positie van de betrokken werknemers een rol blijft spelen.

Verkenning maatschappelijke taak curator in WCO I

Met het oog op een beperktere toepassing van de WCO I kan daarnaast worden gezien of de taak van de beoogd curator wellicht niet nader kan worden geconcretiseerd in faillissementen zoals die van de genoemde ziekenhuizen. Op grond van de huidige taakopvatting komt de curator op voor de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Hij mag daarbij oog hebben voor maatschappelijke belangen die bij het beheren en vereffenen van de boedel betrokken zijn, maar mag deze niet laten prevaleren boven die van de gezamenlijke schuldeisers. Zoals in de faillissementen van MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen is gebleken, kan het noodzakelijk worden geacht om de maatschappelijke belangen wel te laten prevaleren. In deze faillissementen conflicteerde het belang van patiënten bij veiligheid en continuïteit van zorg met de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Dit bracht volgens de OVV de wenselijkheid aan het licht voor een wettelijke basis voor de curator om voorrang te kunnen geven aan de patiëntbelangen.

De WCO I in beperkte vorm - beide voorgestelde varianten - zal naar verwachting juist al een belangrijke rol kunnen spelen in de voorbereiding van faillissementen van bedrijven of instellingen met een maatschappelijke taak. Zowel bij een afwikkeling als bij een doorstart van deze categorie bedrijven in faillissement is een goede voorbereiding van groot belang om onnodige maatschappelijke en economische schade te voorkomen. Het is mogelijk in deze gevallen al wenselijk om de beoogd curator ertoe uit te rusten, dat hij maatschappelijke belangen kan laten prevaleren boven gezamenlijke schuldeisers, wanneer buiten twijfel staat dat dit gerechtvaardigd is, zoals in de zorg het geval kan zijn.

Vragen

Zou u de komende stakeholdersbijeenkomst op 8 juli 2020 uw visie willen geven over:

- het eventueel beperken van het toepassingsbereik van de WCO I met het oog op faillissementen waarbij een snellere hervatting van de pre-pack praktijk is gewenst dan het geval zal zijn zonder wijziging van de WCO I.
- de twee voorgestelde mogelijkheden tot wijziging van de WCO I:
  1. beperking van het toepassingsbereik tot gevallen waarin:
    - a. het doel van het voorbereidingstraject is om het liquidatieproces in faillissement te faciliteren, zonder intentie van een doorstart, of

- b. er een doorstart wordt voorbereid waarbij op voorhand duidelijk is en het in dat kader van belang is dat al het personeel binnen de onderneming werkzaam zal blijven tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
11 februari 2020

- 2. beperking van het toepassingsbereik tot die gevallen waarin het faillissement een ontwrichtend effect heeft op maatschappelijke dienstverlening die van vitaal belang is voor betrokkenen.
- een eventuele wijziging van de WCO I waarin de taak van de beoogd curator nader wordt geconcretiseerd, met het oog op het laten prevaleren van maatschappelijke belangen boven die van de gezamenlijke schuldeisers in gevallen waarin buiten twijfel staat dat dit wenselijk is.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 07:43
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @cnv.nl>
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 09:49
Aan: 10.2.e ; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste 10.2.e,

Zoals in de bijeenkomst van vorige week al aangegeven neemt het CNV hetzelfde standpunt in zoals hieronder verwoord.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Beleidsadviseur

AFDELING BELEID EN COMMUNICATIE

CNV Vakcentrale | Postbus 2475, 3500 GL Utrecht | Tiberdreef 4, 3561 GG Utrecht
Telefoon: 10.2.e | Mail: 10.2.e@cnv.nl

Op vrijdag ben ik afwezig

Van: 10.2.e [mailto:10.2.e@fnv.nl]
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 10:45
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Re: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

LET OP: Deze e-mail is afkomstig van buiten onze organisatie. Klik niet op links of bijlagen als je de afzender of de inhoud van dit bericht niet vertrouwt.

Beste 10.2.e,

Op 31 juli ben ik nog op vakantie. Hierbij bevestig ik voor de duidelijkheid ons standpunt dat wij ons zullen verzetten tegen een wet of novelle die het mogelijk maakt de prepack in te zetten voor andere situaties dan die waarin sprake is van een overgang van onderneming, waarbij alle werknemers en hun arbeidsvoorwaarden mee overgaan. Ofwel in de formulering van de memo: "b. er een doorstart wordt voorbereid waarbij op voorhand duidelijk is en het in dat kader van belang is dat al het personeel binnen de onderneming werkzaam zal blijven tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden."

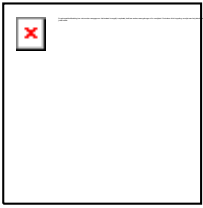
De opties 1a en 2 wijzen we dus af als daarbij niet tevens gewaarborgd is dat in het geval van een doorstart al het personeel werkzaam zal blijven tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

In het klankbordgroepoverleg is een en ander toegelicht.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

BELEIDSADVISEUR KWALITEIT VAN DE ARBEID EN ARBEIDSRECHT

[Hertogswetering 159, 3543 AS Utrecht](#)

T 10.2.e M 10.2.e

Aanwezig: ma | di | do | vr

Op 14 jul. 2020 om 08:43 heeft 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the

message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @nysingh.nl>
Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:38
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e
10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [Nysingh-237297]

Geachte mevrouw 10.2.e ,
Beste 10.2.e en 10.2.e ,

Dank, 10.2.e , voor het doorsturen van het memo dat is opgesteld ter voorbereiding op het laatste klankbordoverleg.

Vanuit de VAAN beraden wij ons graag op een inhoudelijke reactie, maar dat zal helaas niet meer lukken voor onze zomervakanties. Wij plannen zo snel mogelijk daarna een overleg om het memo te bespreken en zullen bij jullie op terugkomen. Dat zal pas in de loop van de maand augustus worden.

Houden jullie ons op de hoogte van eventuele vervolg-overleggen, ook voor het geval de schrijfgroep weer bijeen wordt geroepen?

Voor nu wens ik jullie een hele mooie zomer!

Met vriendelijke groet,

10.2.e
advocaat

Nysingh | Vosselmanstraat 1 | 7311 CL | Apeldoorn
Postbus 10100 | 7301 GC | Apeldoorn | Nederland

T : +31 10.2.e
M : +31 10.2.e
F : +31 10.2.e
E : 10.2.e @nysingh.nl

Werkdagen: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag
Secretaresse: 10.2.e

Alle werkzaamheden van Nysingh advocaten – notarissen N.V. (ingeschreven in het handelsregister onder nr. 08118371) worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en te raadplegen op www.nysingh.nl/algemene-voorwaarden. In deze voorwaarden is onder meer onze aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de beroepsaansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval aanspraak op uitkering geeft, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico volgens de desbetreffende polis.

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e @minjenv.nl]
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 08:43
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt.

Als u dit bericht per abuis heeft ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen, de inhoud niet onder derden te verspreiden of te gebruiken en de afzender te informeren.

This message is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please destroy this message and notify us immediately.

You should not copy or use it for any other purpose nor disclose its contents to any other person.

Kamer van Koophandel/Chamber of Commerce: 08118371

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e) 10.2.e@rechtspraak.nl>
Verzonden: maandag 20 juli 2020 13:15
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e); 10.2.e (Rechtbank 10.2.e)
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste 10.2.e,

Veel dank voor je bericht. Wij vonden het weer een interessante en vruchtbare bijeenkomst.

Wij hebben er intern nog over gesproken, maar zien er als Rechtspraak van af om nog een schriftelijke inbreng op het memo te maken. Wij gaan er van uit dat de Rechtspraak bij verdere stappen nog zal worden benaderd voor overleg, en voeren dat overleg (uiteraard) zeer gaarne.

Hartelijke groet, mede namens 10.2.e,

10.2.e

Met vriendelijke groet,

Mr. Drs. 10.2.e
Teamvoorzitter

Team Insolventie
10.2.e
www.rechtspraak.nl

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e@minjenv.nl]
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 8:43
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @vnoncw-mkb.nl>
Verzonden: woensdag 22 juli 2020 17:59
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020
Bijlagen: Reactie VNO en MKB op memo JV versie 7 juli 2020.docx

Hoi 10.2.e,

Deze had je nog van mij tegoed.

Met hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 08:43
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

NOTITIE

Onderwerp: Voorlopige inbreng op de door J&V (in de daartoe opgestelde memo van 2 juli jl.) voorgestelde beperkte toepassingsbereik van de WCO I (Wet Continuïteit Ondernemingen I – pre-pack (= voorbereide doorstart die direct na het faillissement ingaat)

Ten behoeve van: Stakeholdersoverleg van J&V van 8 juli 2020

Van: VNO-NCW en MKB-Nederland - 10.2.e

Versie 7 juli 2020

- Wij hebben in de afgelopen jaren zowel intern, in de werkgroep, met J&V en in stakeholdersoverleggen van J&V intensief en herhaaldelijk over WCO I en daarna over de WOVO (of WOVOF zoals die nu wordt genoemd = Wet overgang van ondernemingen in faillissement) gesproken. De tot nu toe geformuleerde teksten van de WOVOF proberen de gevolgen van het Smallstepsarrest van het EU HvJ (Hof van Justitie), aangespannen door de FNV, in de Nederlandse wetgeving te implementeren. De voorstellen gaan echter verder dan dat het arrest en de Europese richtlijnen aangeven. Wij zijn daar absoluut geen voorstander van.
- Op 17 april jl. is heeft de WOVOF opnieuw vertraging opgelopen door de uitspraak van de Hoge Raad in de zaak Heiploeg, ook aangespannen door FNV. In dit tussenarrest formuleert de Hoge Raad prejudiciële vragen voor het EU HvJ over de positie van werknemers bij een door pre-pack voorbereide overgang van een onderneming. Een vervolg wordt pas in 2021 verwacht.
- Na de moeizame ontwikkelingen betreffende de WOFOV en ook de WHOA, is door J&V de WCO I opnieuw opgepakt. Op dit moment worden er namelijk door de onzekerheid die is ontstaan door het Smallstepsarrest vrijwel geen voorbereide doorstarts gerealiseerd.
- Reminder: De WCO I is op 21 juni 2016 door de Tweede Kamer aangenomen. In de Eerste Kamer werd op 29 januari 2019 besloten het wetsvoorstel aan te houden en te zijner tijd te behandelen in samenhang met de WOVOF.
- De memo van J&V houdt een aantal voorstellen in om de WCO I wat betreft het **toepassingsbereik te beperken**, zodat de pre-pack/voorbereide doorstart weer in de praktijk zal worden toegepast.

Namelijk:

1. Dat de WCO I alleen van toepassing is als het doel van het voorbereidingstraject is om het liquidatieproces in faillissement te faciliteren, zonder intentie van een doorstart, of
2. Dat de WCO I alleen van toepassing is indien duidelijk is dat alle werknemers werkzaam zullen blijven en tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

3. Dat de WCO I alleen van toepassing is in die gevallen waarin een faillissement een ontwrichtend effect heeft op maatschappelijke dienstverlening die van vitaal belang is voor betrokkenen.
4. Dat in de WCO I de taak van de beoogd curator nader wordt geconcretiseerd, waarbij de maatschappelijke belangen boven die van de gezamenlijke schuldeisers worden geplaatst in gevallen waarin buiten twijfel staat dat dit wenselijk is.

Tegen een restrictieve toepassing van de pre-pack hebben wij op zich geen bezwaar hebben. Een aantal van onze branches wenst ook niet een te gemakkelijke pre-pack. Redenen: fraude door doorstarter (draaideurconstructies om gemakkelijk van crediteuren af te komen) en verzadigde markten.

M.b.t. vraag 1:

- Op vraag 1 hebben wij nog geen volledig antwoord. WCO I (pre-pack) zal dan worden gebruikt als een vorm van een zachte landing. Dit kan in tijden van Corona best een goede, welkome mogelijkheid zijn. Maar ook moet er geen misbruik van kunnen worden gemaakt, want de positie van de schuldeisers is ook van belang. We moeten uitkijken dat de weegschaal steeds verder beweegt in de richting van de schuldenaar. Is er voldoende om misbruik tegen te gaan? Als het nog bij de Eerste Kamer voorliggende wetsvoorstel wordt gebruikt waarschijnlijk wel. Daar waren we immers voorstander van. Maar willen wij een permanente mogelijkheid van een zachte landing van ondernemers met personenvennootschappen mogelijk maken?
De gedachte is, dat als de verzoeker de rechter ervan kan overtuigen dat er zwaarwegende omstandigheden zijn waarom de (zachte) landing moet worden voorbereid in een pre-pack, dit mogelijk moet zijn. De verwachting is dat dit niet snel het geval zal zijn. De rechter kan bepalen of er zwaarwegende omstandigheden zijn die een pre-pack rechtvaardigen. De wetgever moet dit aan de rechter overlaten en daarmee niet op de stoel van de rechter gaan zitten.

M.b.t. vraag 2:

- Rondom de positie van werknemers of een eventuele doorstart is het wellicht van belang hiervoor niet de WCO I te beperken.
  - Wat betekent dit voor onze positie in de discussie van WOFOV? Is onze inbreng dan niet beperkt?
  - Iedereen weet dat het momenteel riskant is om de pre-pack te gebruiken ter voorbereiding van een doorstart waarbij banen verloren gaan, dus de kans dat men dat gaat doen is klein. Dus moet er wel iets worden geregeld nu? Als men na de pre-pack geen werknemers wil ontslaan of tijdens de pre-pack wil onderhandelen over een sociaal plan, dan is er ook nu geen probleem, deze doorstarts kunnen gewoon doorgang vinden.
  - We moeten de uitspraak inzake Heiploeg afwachten en vervolgens bezien of een WOFOV nog nodig is. Als het EU HvJ de Hoge Raad volgt is de WOVOF wat ons betreft niet meer nodig. Als we dan iets in de WCO I regelen zou dat verder kunnen gaan dan dat zou moeten volgens EU-recht.

M.b.t. vraag 3:

- Eventueel zou kunnen worden voorgesteld, dat de rechter een pre-pack alleen toestaat als er zwaarwegende redenen voor zijn *zoals* die van maatschappelijke aard o.i.d. Geen voorstander zijn wij van het alleen beperken tot zwaarwegende redenen die *maatschappelijke belangen* betreffen. De discussie over maatschappelijke belangen neemt steeds meer de overhand in het faillissementsrecht terwijl de belangen van de schuldeisers juist zouden moeten (blijven) prevaleren. Daarin moeten wij niet meegaan. De beperking die is voorgesteld, moet worden uitgebreid. Wij zouden kunnen ondersteunen dat er zwaarwegende belangen voor een pre-pack moeten zijn, maar wij vinden het niet wenselijk dat deze zwaarwegende belangen enkel 'maatschappelijk' moeten zijn. Het zwaarwegende belang kan ook zijn dat het ook voor de schuldeisers het beste scenario is.

Kortom: Als er zwaarwegende belangen zijn, van welke aard dan ook, is een pre-pack (met de wettelijke bepalingen die gelden) toegelaten.

- Wij zouden ervoor kunnen pleiten om bij een faillissement dat wordt uitgesproken na een pre-pack, naast de beoogd curator een tweede curator te benoemen die niet bij de voorbereiding betrokken is geweest. Het kostenaspect moet dan natuurlijk wel worden meegenomen. Echter een tweede curator hoeft de boedel niet (veel) meer te kosten. De 'gewone' curator schakelt immers ook kantoorgenoten in en berekent dat door. Daar kan wellicht iets voor worden bedacht. De discussie over de kosten van de curator is overigens een onderwerp van WCO III.

Het instellen van een tweede curator voorkomt dat de beoogd curator in een situatie wordt gemanoeuvreed dat hij direct na de faillietverklaring moet tekenen bij het kruisje.

M.b.t. vraag 4:

- Wij zijn geen voorstander van een bepaling waarin een (beoogd) curator wettelijk verplicht wordt om maatschappelijke belangen in 'ziekenhuis-faillissementen' te laten prevaleren.

Dat is incidentenpolitiek en kan een glijdende schaal tot gevolg hebben, want er zijn naast ziekenhuizen meer bijzondere situaties denkbaar.

De curator wordt dan een speelbal van de politiek en maatschappelijk belangenorganisaties. Het is juist belangrijk dat een curator onafhankelijk is.

Het arrest Sigmacon II geeft de curator bovendien de ruimte om maatschappelijke belangen te laten prevaleren boven de hoogst mogelijke opbrengst. In dit arrest voelde een schuldeiser (de Belastingdienst) zich benadeeld door de beslissing van de curator en startte een procedure. De Belastingdienst is in het ongelijk gesteld. De curator mocht rekening houden met het maatschappelijk belang van het behoud van werkgelegenheid dat volgens curator en rechter in dit geval prevaleerde boven het *individuele* belang van de Belastingdienst. Zou de Belastingdienst in het gelijk zijn gesteld, dan zou de voortzetting van het bedrijf niet hebben plaatsgevonden. Ten gevolge hiervan zouden dan 200 werknemers hun baan kwijt zijn geraakt en in dit kader zouden de boedelkosten ook zijn toegenomen met twee miljoen gulden.

Ook andere, hiernavolgende arresten zijn deze mening toegedaan. Codificatie is echter niet wenselijk vanwege de al genoemde bezwaren. Maatwerk is wenselijk, de curator en de rechter moeten per zaak bekijken wat de situatie is, hoe de insolventie is ontstaan en wat de gevolgen zijn voor alle partijen en met name voor de schuldeisers.

- Het baart ons zorgen dat sommigen steeds meer maatschappelijke belangen willen inbrengen zonder weet te hebben van de aard van de onderneming, de positie van de schuldeisers en hun overeenkomsten, de positie van de schuldenaar zelf en de achtergrond van de schulden. Daarom moeten een wettelijke basis voor die maatschappelijke belangen worden voorkomen. De onafhankelijkheid van de curator zal dan namelijk nog maar moeilijk te waarborgen zijn en de efficiency, snelheid en voorspelbaarheid/rechtszekerheid van afwikkeling van een faillissement komen dan ernstig in gedrang. Zoals hierboven al gezegd: met als gevolg dat de curator dan speelbal wordt van de politiek en maatschappelijke organisaties.

De curator heeft nu al genoeg te stellen met het afwegen van een hoger bod versus werkgelegenheid e.d.

Kortom: Indien wij de maatschappelijke belangen op de wijze als voorgesteld (wettelijk) laten meebepalen, dan krijgt een curator er nog een taak bij: gesprekken en discussies met belangenbehartigers van allerlei pluimage die niets met de boedel of de schuldeisers te maken hebben. Een glijdende schaal en dan wordt een afwikkeling van een faillissement afhankelijk van hoe een curator maatschappelijk in de wereld staat. Daarnaast zijn de schuldeisers dan ook niet meer zeker van hun zaak en krijgen we een vreemde en onvoorspelbare afwikkeling dat ten koste gaat van uniformiteit en rechtszekerheid.

Nog wat achtergrondinfo:

Van belang zijnde jurisprudentie:

- HR in Sigmacon II: de curator moet (zo lees ik dat) belangen van maatschappelijke aard in zijn afwegingen betrekken (hij heeft er dus rekening mee te houden). Daarmee wordt niet gezegd dat deze prevaleren, en terecht.
- HR in Maclou: als de curator dat dan doet, dan *kunnen* de maatschappelijke belangen prevaleren boven de belangen van de *individuele* schuldeiser.
- HR in Mobell/Interplan: het moet dan wel gaan om *zwaarwegende* maatschappelijke belangen.

In Sigmacon II geeft de Hoge Raad als voorbeeld het belang van de continuïteit van de onderneming en van behoud van werkgelegenheid. Volgens mij moet dit ook als enige reden gelden, incidenten zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen en ernstige milieuproblematiek daargelaten maar dat is dan maatwerk. De lagere rechtspraak blijkt in bepaalde gevallen het strafrecht erbij te halen. Volgens mij is dat ook van belang, maar wordt ook al ruim voldoende in de wettelijke bepalingen meegenomen (en zeker na de wetswijzigingen die we de afgelopen jaren op het gebied van fraudebestrijding in faillissementen hebben gehad (wijziging strafrechtelijke bepalingen en positie van curator).

Vindplaatsen:

- Arrest Sigmacon II: HR 24 februari 1995, NJ1996, 472, zo ook Vonnis Rechtbank Den Bosch: Rb. Den Bosch 9 februari 2007, JOR 2007, 127
- Arrest Maclou: HR 19 april 1996, NJ1996, 727
- Arrest Mobell/Interplan: HR 19 december 2003, NJ2004, 293
- Lagere rechtspraak over strafrecht: Vonnis Rechtbank Utrecht Rb. Utrecht 21 maart 2007, LJN BA1590

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @boelszanders.nl>
Verzonden: vrijdag 31 juli 2020 14:36
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020
Bijlagen: Reactie JIRA Verkenning aanpassing WCO I.pdf

Geachte mevrouw 10.2.e ,

Namens JIRA stuur ik u bijgaand een reactie op het memo 'Verkenning aanpassing WCO I'.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, dan verneem ik die vanzelfsprekend graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Advocaat

Boels Zanders NV
T +31 10.2.e
M+31 10.2.e
E 10.2.e@boelszanders.nl
I www.boelszanders.nl

Vestigingen:
[Eindhoven](#), [Maastricht](#), [Venlo](#)

Please consider the environment before printing this email

This message is privileged and may contain confidential information. If you are not the intended addressee please inform us and delete this message and any attachments. Boels Zanders Advocaten is the tradename of Boels Zanders NV, registration number Chamber of Commerce 14087235. General Conditions are applicable to our services, which include a limitation of liability. The General Conditions have been filed at the Chamber of Commerce and can be viewed on our website www.boelszanders.nl

Member of ADVOC, the international network of independent law firms, www.advoc.com

---

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 08:43
Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Vereniging JIRA
p/a/ Beethovenplein 10
Postbus 75640
1070 AP Amsterdam
Nederland
T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
F +31 10.2.e
info@verenigingjira.nl
Onze ref.
Verkenning aanpassing WCO I
Datum
31 juli 2020

Geachte mevrouw 10.2.e ,

Tijdens het Klankbordgroepoverleg dat op 8 juli jongstleden heeft plaatsgevonden, is het memo 'Verkenning aanpassing WCO I' besproken. U heeft de klankbordgroep verzocht eventuele schriftelijke inbreng aan u toe te sturen. Namens Vereniging Jonge Insolventierecht Advocaten ("JIRA") reageren wij als volgt op het memo.

Allereerst merkt JIRA op dat het memo algemeen en conceptueel van aard is. Dat is ook tijdens de bespreking op 8 juli aan de orde gekomen. Om die reden volstaat JIRA met een aantal algemene opmerkingen.

De recente faillissementen van het MC Slotervaart en de MC IJsselmeer-ziekenhuizen onderstrepen het belang van een stille voorbereidingsfase voorafgaand aan het faillissement. Een belangrijke reden hiervoor is dat patiëntveiligheid in die faillissementen in het gedrang is gekomen. De Onderzoeksraad voor de Veiligheid concludeerde dat de huidige Faillissementswet op dit moment onvoldoende is toegesneden op de afwikkeling van faillissementen van zorginstellingen. Enerzijds omdat op dit moment geen wettelijke basis bestaat voor een stille voorbereidingsfase en anderzijds omdat de taak van de curator zich moeilijk verhoudt tot het belang van de patiëntveiligheid. Blijkens het memo wenst de wetgever aan deze bezwaren tegemoet te komen door een wettelijke basis te geven aan de stille voorbereidingsfase van zorginstellingen en tevens door de maatschappelijke taak van de curator te verzwaren.

Hoewel JIRA het belang van (spoedige) invoering van WCO I onderstreept, beveelt JIRA aan om de uitkomst van de Heiploeg-zaak af te wachten. Het is niet ondenkbaar dat naar aanleiding van de uitkomst van die zaak de nieuw in te voeren wetgeving wederom moet worden aangepast terwijl de noodzaak voor ad hoc wetgeving onvoldoende duidelijk is. De praktijk weet immers in de meeste gevallen oplossingen te vinden voor de problematiek die ontstaat bij (aanstaande) faillissementen van zorginstellingen en andere vitale bedrijven.

Ten tweede vraagt JIRA zich af of invoering van WCO I de juiste oplossing is en of de voorgestelde aanpassingen het beoogde doel (namelijk voorkomen dat de patiëntveiligheid in gedrang komt bij faillissementen van zorginstellingen) weten te verwezenlijken. Zoals bij elke voortzetting van een failliete onderneming het geval is, is het voor faillissementen van zorginstellingen van het grootste belang dat er financiering ter beschikking wordt gesteld waardoor de zorgverlening, en daardoor

de patiëntveiligheid, blijft gewaarborgd. Het is eerder regel dan uitzondering dat de middelen die noodzakelijk zijn voor de continuering van de bedrijfsactiviteiten niet door de boedel kunnen worden voldaan. Zonder financiering geen continuering van de zorgverlening met als gevolg dat de patiëntveiligheid in gedrang komt, met of zonder doorvoering van een nieuwe of aangepaste WCO I. De oplossing voor het probleem zou wellicht ergens anders gevonden moeten worden. Wellicht in een doorfinancieringsverplichting voor (bijvoorbeeld) zorgverzekeraars of een maatschappelijk fonds dat de benodigde financiële middelen aan de boedel ter beschikking stelt of een overheidsinstantie die de kosten waarborgt. Er zal nader onderzocht moeten worden welke oplossing de juiste is, maar JIRA is van mening dat de problematiek niet noodzakelijkerwijs (uitsluitend) via WCO I moet worden opgelost.

Ten derde rijst de vraag waarom de reikwijdte van een nieuwe WCO I zich beperkt tot faillissementen van zorginstellingen. Evenzeer kunnen faillissementen van andere bedrijven, zoals bijvoorbeeld energieleveranciers, afvalverwerkingsbedrijven of internet- en telefonieleveranciers een maatschappelijk ontwrichtende werking hebben. Mocht naar het oordeel van de wetgever de uitkomst van de Heiploeg-zaak niet kunnen worden afgewacht, dan verdient het ~~de~~ aanbeveling om te verkennen of, en zo ja welke, ondernemingen onder het bereik van de nieuwe regeling dienen te vallen.

Wij zijn graag bereid tot het geven van een mondelinge nadere toelichting.

Hoogachtend,

Namens Vereniging Jonge Insolventierecht Advocaten,

10.2.e (voorzitter)

10.2.e (vice-voorzitter)

10.2.e (secretaris)

10.2.e (penningmeester)

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: vrijdag 31 juli 2020 16:01
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e -
BD/DWJZ/PR
Onderwerp: FW: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [WS-52928]

Ter info, mail nog van Insolad over memo aanpassing Wco I.

Ik belde haar overigens over een processueel punt (wordt volgende stap een uitgebreider memo of een wetsvoorstel) in vervolg op haar verzoek daartoe tijdens het Klankbordgroepoverleg, zodat ze naar aanleiding daarvan kon bepalen al dan niet een schriftelijke reactie te sturen. Toen heeft ze inderdaad wat “bespiegelingen” gedeeld; die waren in lijn met wat ze tijdens het klankbordgroepoverleg naar voren hebben gebracht en in dat overzicht is verwerkt.

Groet, 10.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 10.2.e <@wijnenstael.nl>
Datum: vrijdag 31 jul. 2020 4:36 PM
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e <@minjenv.nl>
Kopie: 10.2.e <@resor.nl>
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [WS-52928]

Geachte mevrouw, beste 10.2.e,

Na het stakeholdersoverleg hebben wij nog één op één uitgebreid telefonisch overleg gevoerd. Ik heb toen al wat bespiegelingen over het voorstel met u gedeeld. Zo is het de vraag of het mogelijk is om tot een goede afbakening van het begrip *maatschappelijke belangen* te komen en welke partij(en) dan zouden worden geconfronteerd met de kosten van een dergelijke stille bewindvoering op het moment dat er geen zicht is op (voldoende) financiering. Bovendien blijkt dat in de praktijk er vaak oplossingen gevonden worden om een faillissement ordentelijk voor te bereiden.

Ik realiseer me dat het voorgaande geen volledige reflectie betreft op het memo dat gecirculeerd is en het gesprek van 8 juli jl. Het spreekt voor zich dat Insolad uiteraard graag betrokken blijft bij de totstandkoming van dergelijke regelingen en ook graag haar gedachten daarover met u deelt.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

MR. 10.2.e

PARTNER

**WYN
STAEI**
ADVOCATEN

Maliesingel 20
3581 BE Utrecht
Postbus 354
3500 AJ Utrecht

WIJENSTAEI.NL

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR

Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 08:43

Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: dinsdag 15 september 2020 08:41
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [WS-52928]

Beste 10.2.e,

De volgende stap is dat een voorontwerp met de klankbordgroep wordt besproken, naar verwachting dit najaar. Zodra dit gereed is, verneem je dus van ons.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 14 september 2020 16:33
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [WS-52928]

Geachte mevrouw, beste 10.2.e,

Kunt u mij laten weten hoe het verdere proces ten aanzien van onderstaand onderwerp verloopt?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

MR. 10.2.e
PARTNER

**WYN
STAE**
ADVOCATEN

Maliesingel 20
3581 BE Utrecht
Postbus 354
3500 AJ Utrecht

WIJENSTAE.NL

WIJN & STAE ADVOCATEN N.V. is gevestigd te Utrecht en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30217818.
Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten.
Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren.

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 31 juli 2020 16:35
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR' 10.2.e <@minjenv.nl>
CC: 10.2.e <@resor.nl>
Onderwerp: RE: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020 [WS-52928]

Geachte mevrouw, beste 10.2.e,

Na het stakeholdersoverleg hebben wij nog één op één uitgebreid telefonisch overleg gevoerd. Ik heb toen al wat bespiegelingen over het voorstel met u gedeeld. Zo is het de vraag of het mogelijk is om tot een goede afbakening

van het begrip *maatschappelijke belangen* te komen en welke partij(en) dan zouden worden geconfronteerd met de kosten van een dergelijke stille bewindvoering op het moment dat er geen zicht is op (voldoende) financiering. Bovendien blijkt dat in de praktijk er vaak oplossingen gevonden worden om een faillissement ordentelijk voor te bereiden.

Ik realiseer me dat het voorgaande geen volledige reflectie betreft op het memo dat gecirculeerd is en het gesprek van 8 juli jl. Het spreekt voor zich dat Insolad uiteraard graag betrokken blijft bij de totstandkoming van dergelijke regelingen en ook graag haar gedachten daarover met u deelt.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 08:43

Onderwerp: Klankbordgroepoverleg Faillissementsrecht 8 juli 2020

Beste allen,

Veel dank voor uw aanwezigheid bij het Klankbordgroepoverleg afgelopen woensdag en voor uw inbreng op het memo "Verkenning aanpassing WCO I".

Zoals besproken, ontvangen we eventuele schriftelijke inbreng op het memo graag uiterlijk 31 juli a.s. U kunt deze per e-mail aan mij sturen. Voor vragen ben ik uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector privaatrecht
t.a.v. mr. 10.2.e

Uitsluitend per mail: 10.2.e @minjenv.nl
C.c.: mr. 10.2.e @minjenv.nl
Mr. 10.2.e @minjenv.nl

Doorn, 22 september 2020

Onderwerp: visie VAAN op eventuele aanpassing WCO-I

Geachte mevrouw 10.2.e ,

VAAN heeft met belangstelling kennisgenomen van het memo *Verkenning aanpassing WCO-I* van 2 juli 2020 en maakt graag van de gelegenheid gebruik daarop haar visie te geven en de aan het slot van het memo gestelde vragen te beantwoorden.

1. Introductie

Het is vooralsnog niet eenvoudig gebleken de zogenoemde pre-pack methode een zodanige wettelijke basis te geven – zoals WCO-I beoogt – dat deze niet in strijd komt met het Europese en het Nederlandse arbeidsrecht. VAAN onderschrijft uw analyse van het arrest *FNV/Smallsteps* van het Europese Hof van Justitie (HvJ EU) en de conclusie dat deze uitspraak tot rechtsonzekerheid leidt. Die rechtsonzekerheid zou weggenomen worden door de invoering van een wettelijke regeling in lijn met het voorontwerp Wet overgang van onderneming in Faillissement (WOVOF). Dan wordt immers het hoofdbeginsel van Richtlijn 2001/23/EG (Richtlijn), te weten behoud van de rechten van werknemers bij een overgang van de onderneming waarin zij werkzaam zijn, aanvaard en is niet meer aan de orde of een procedure of transactie wel of niet voldoet aan de drie voorwaarden (zoals die door het HvJ EU zijn gepreciseerd in *FNV/Smallsteps*) om te kwalificeren voor de uitzondering van artikel 5 lid 1 van de Richtlijn. Die route lijkt dus onverkort relevant. Als die route zou worden gekozen, hoeft wellicht niet gewacht te worden op de uitspraak van het HvJ EU inzake Heiploeg.

Die uitspraak is daarentegen wel relevant als het gaat om verduidelijking van de (de reikwijdte van) het arrest *FNV/Smallsteps*. Geparafraseerd komen de vragen gesteld aan het HvJ EU erop neer dat de HR, nadat hij in de overwegingen van het arrest heeft vastgesteld dat een faillissementsdoorstart *an sich* (dus zonder voorafgaande pre-pack) per definitie voldoet aan de uitzonderingsvoorwaarden van artikel 5 lid 1 van de Richtlijn, van het HvJ EU wenst te vernemen of de pre-pack methode zoals deze zich in de Nederlandse insolventiepraktijk heeft ontwikkeld, niet toch ook per definitie voldoet aan de voorwaarden uit het *FNV/Smallsteps*-arrest.

Het lijkt er daarmee op dat de HR het HvJ EU vraagt terug te komen op het arrest FNV/Smallsteps, althans de reikwijdte daarvan te preciseren en/of te beperken.¹ Gezien de ontwikkeling in de afgelopen decennia van de Europese jurisprudentie op dit specifieke aspect (te weten de uitzondering van artikel 5 lid 1 van de Richtlijn) valt niet uit te sluiten dat het HvJ EU hiertoe niet over wil gaan, of dat er anderszins onduidelijkheden overblijven.

De vraag die op dit moment door middel van uw memo voorligt is echter of en, zo ja, op welke wijze de WCO-I reeds nu, vooruitlopend op en in afwachting van het arrest van het HvJ EU, kan worden gewijzigd zodat al sneller tot een hervatting van de (nu opgedroogde) pre-pack praktijk gekomen kan worden. VAAN vraagt zich af of hiermee in het licht van de aankomende uitspraak van het HvJ EU serieuze stappen kunnen worden gezet. Dit zullen wij aan de hand van de onderscheiden mogelijkheden in het memo toelichten.

2. Gesuggereerde mogelijkheden

Hieronder worden de gesuggereerde mogelijkheden besproken.

Mogelijkheid 1: *Beperking tot de gevallen waarin positie werknemers helder is.*

Hier worden twee varianten aangedragen:

- a. er is geen doorstart-intentie en het voorbereidingstraject is uitsluitend gericht op het faciliteren van de liquidatie;
- b. er wordt een doorstart voorbereid waarbij op voorhand duidelijk is dat al het personeel mee overgaat tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

Als één van deze varianten zich voordoet, zijn er geen werkelijke problemen in het licht van de Richtlijn. In het eerste geval zal binnen de kaders van de FNV/Smallsteps uitspraak de relevante arbeidsrechtelijke bescherming kunnen worden uitgesloten, terwijl in het tweede geval een dergelijke uitsluiting niet nodig is, omdat reeds in lijn daarmee wordt gehandeld. Er wordt, anders gezegd, langs het gesignaleerde probleem heen gewerkt. Dat kan nu ook al; daar is geen nadere regelgeving voor nodig. Het kernprobleem wordt hiermee dus niet opgelost. Dat probleem komt erop neer dat het bijzonder lastig af te bakenen is wanneer een situatie onder a. of b. valt en wanneer niet. Met name de vraag wanneer wel/niet sprake is van de 'intentie van een doorstart' is erg lastig te beantwoorden. Dat afbakeningsprobleem veroorzaakt in de praktijk nu reeds de moeilijkheden en dat wordt, als gezegd, met dit voorstel niet opgelost.

De lastigheid van het voorgaande volgt misschien al wel uit het in het memo gegeven voorbeeld van het faillerende advocatenkantoor (voetnoot 6 in het memo), waarin het geen twijfel zou lijden dat het hoofddoel is gericht op het liquideren van het vermogen. Het is echter maar de vraag of in een dergelijke situatie uitsluitend dat doel aan de orde is en dat geen continuïteit wordt beoogd: de overdracht van (delen van) praktijken van advocaten kan zeer wel aan de orde zijn (continuïteit) en zeer wel kwalificeren als overgang van onderneming in de zin van artikel 7:662 e.v. BW, waardoor werknemers (advocaten en ondersteunend personeel) aanspraak kunnen maken op een dienstverband bij (een van de) verkrijgers.

---

¹ Zie rov. 3.11.3 uit het arrest Heiploeg, waarin de Hoge Raad onder meer aangeeft dat hetgeen hij in dit arrest heeft opgemerkt "over het Nederlandse faillissementsrecht en het doel en de inrichting van de pre-pack in het algemeen, niet in de volle omvang aan het HvJEU is voorgelegd in de zaak die heeft geleid tot het Smallsteps-arrest".

Slotom is volgens VAAN dat deze oplossingsrichting niet bijdraagt aan het oplossen van het kernprobleem, het afbakeningsprobleem.

Mogelijkheid 2: Beperking tot gevallen van impact op de maatschappelijke dienstverlening

Wij begrijpen dit alternatief aldus dat de mogelijkheid van een pre-pack wordt beperkt tot situaties van een (naderend) faillissement met maatschappelijke impact. Daarmee is in het geval van een doorstart na de pre-pack de rechtsonzekerheid (en met name het afbakeningsprobleem) echter (opnieuw) niet opgelost.

Voor zover met dit alternatief tegens wordt beoogd gevallen van een faillissement met impact op de maatschappelijke dienstverlening uit te sluiten van toepasselijkheid van de Richtlijn, wordt de voornaamste bedenking van VAAN gevormd door het gegeven dat een dergelijke uitzondering zich naar onze overtuiging niet verdraagt met het doel en de strekking van de Richtlijn en voor zo'n bijzondere uitzondering in de Richtlijn geen ruimte bestaat. De Richtlijn biedt immers niet de mogelijkheid een uitzondering op de hoofdregel van het behoud van rechten van werknemers bij de overgang van onderneming te creëren vanwege een eventueel ontwrichtend effect dat uitgaat van het aan de orde zijnde faillissement. Regelgeving op dit vlak, die in strijd is met de Richtlijn, houdt onverkort het nadeel van onzekerheid. Dit staat los van een antwoord op de vraag of het verstandig is regelgeving te ontwerpen die met een behoorlijke mate van waarschijnlijkheid in strijd met een EU-richtlijn is.

3. Conclusie en alternatief

VAAN juicht het toe dat, zo lang er niet meer duidelijkheid is over de reikwijdte van het arrest FNV/Smallsteps, naar mogelijkheden wordt gezocht om de pre-pack toe te kunnen passen in gevallen waarin daaraan in de praktijk behoefte is. Wij denken echter ook dat de in het memo beschreven oplossing daaraan geen wezenlijke bijdrage zal kunnen leveren, omdat de eigenlijke problematiek – het afbakeningsprobleem – daarmee niet wordt opgelost.

Wat natuurlijk wel kan, is dat een regeling wordt ontworpen die een gecoördineerd en in relatieve rust voorbereid faillissement faciliteert. Er zijn geen arbeidsrechtelijke bezwaren tegen bijvoorbeeld een langere voorfase en/of een voorfase meer in de luwte, waarin stappen worden genomen ter voorbereiding van het faillissement, met een minimum aan maatschappelijke onrust en schade. Een dergelijke regeling staat echter los van de vraagstukken van arbeidsrechtelijke aard die worden opgeworpen door het FNV/Smallsteps-arrest (en biedt daarvoor ook geen oplossing): ook binnen de bestaande arbeidsrechtelijke bescherming zou een dergelijke regeling prima kunnen passen. Het introduceren van een dergelijke regeling zou naar de mening van VAAN zeer wel nuttig kunnen zijn, zonder dat hiervoor vooruitgelopen hoeft te worden op de aankomende uitspraak van het HvJ EU inzake Heiploeg.

4. Verkenning maatschappelijke taak curator in WCOI

Tot slot maken wij nog een opmerking over de maatschappelijke taak van de curator onder de WCO-I.

Hoewel dit onderwerp in mindere mate een arbeidsrechtelijk aanknopingspunt heeft, lijkt het VAAN op voorhand verstandig goed na te denken over en te expliciteren wat de taken van een curator onder de WCO I zijn. Dat de curator mede maatschappelijke belangen voor ogen dient te houden, lijkt te passen binnen de beoogde doelen en nuttig om expliciet te maken.

Tot zover onze reactie op het genoemde memo. Wij zijn graag bereid verder mee te denken .

Met vriendelijke groet,

VAAN-werkgroep WOVOF

10.2.e [redacted], VAAN-lid

10.2.e [redacted], bestuurslid VAAN

10.2.e [redacted], bestuurslid VAAN

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: woensdag 23 september 2020 13:50
Aan: 10.2.e @dnb.nl
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Memo verkenning aanpassing WCO I
Bijlagen: Notitie Klankbordgroep faillissementsrecht 8 juli 2020.pdf

Beste 10.2.e ,

Zoals zojuist besproken, tref je hierbij de notitie aan met een verkenning van de aanpassing van WCO I, zoals is besproken in de Klankbordgroep faillissementsrecht.

We zien jullie inbreng graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @dnb.nl
Verzonden: woensdag 23 september 2020 14:40
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR;
10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl
Onderwerp: RE: Memo verkenning aanpassing WCO I

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Veel dank voor het overleg net en toezending van dit stuk. We gaan het bekijken en komen erop terug.

Ik laat jullie binnenkort nog wat weten over de verwachte timing van onze reactie. Die zal ook afhangen van de vraag met wie we allemaal moeten afstemmen en op welke termijn dat kan plaatsvinden.

Groet, 10.2.e

10.2.e
Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V. T +31 10.2.e
Legal Services M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e @minjenv.nl]
Verzonden: woensdag 23 september 2020 14:50
Aan: 10.2.e (JUZA_IIBB)
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Memo verkenning aanpassing WCO I

Beste 10.2.e,

Zoals zojuist besproken, tref je hierbij de notitie aan met een verkenning van de aanpassing van WCO I, zoals is besproken in de Klankbordgroep faillissementsrecht.

We zien jullie inbreng graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen. Gebruik van informatie door onbevoegden, openbaarmaking of vermenigvuldiging is verboden en kan leiden tot aansprakelijkheid.

De afzender is niet aansprakelijk voor schade die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. De e-mails en eventueel bijgevoegde bestanden zijn volgens een standaardprocedure gecontroleerd op computervirussen. Deze controle kan aanwezigheid van malware, zoals virussen, echter niet geheel uitsluiten.

The information sent in or enclosed with this email is confidential and intended solely for the addressee. If you have received this email but are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the message. Please be advised that the unauthorised use, disclosure, dissemination or distribution of information is prohibited by law and may entail liability.

The sender cannot be held liable for damage in connection with risks inherent in electronic message transfer. The sender has taken standard precautions to verify no computer viruses are present in this email or any attachments it may contain. However, the presence of malware, such as viruses, cannot be ruled out.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: woensdag 30 september 2020 09:37
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Reactie VAAN op memo Verkenning aanpassing WCO-I [Nysingh-237297]

Beste 10.2.e,

Dank hiervoor! Ik zag dat ik je nog niet had geantwoord, excuus.

Zoals ik eerder aangaf, ontvang je een uitnodiging voor een bijeenkomst van de klankbordgroep zodra de volgende stap zich aandient. De bedoeling is om een voorontwerp dit najaar met de klankbordgroep te bespreken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 22 september 2020 14:41
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR ; 10.2.e - BD/DWJZ/PR ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Reactie VAAN op memo Verkenning aanpassing WCO-I [Nysingh-237297]

Geachte mevrouw 10.2.e, beste 10.2.e,

Hierbij stuur ik je namens de VAAN werkgroep WOVOF onze reactie op het memo Verkenning aanpassing WCO-I van 2 juli 2020. Wij zijn heel benieuwd naar de verdere ontwikkelingen en we blijven graag op de hoogte.

De beide andere leden van de VAAN werkgroep WOVOF, 10.2.e en 10.2.e, staan in de cc-regel, evenals 10.2.e (voorzitter VAAN-bestuur) en het VAAN secretariaat.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
advocaat

Nysingh | Vosselmanstraat 1 | 7311 CL | Apeldoorn
Postbus 10100 | 7301 GC | Apeldoorn | Nederland

T : +31 10.2.e
M : +31 10.2.e
F : +31 10.2.e
E : 10.2.e @nysingh.nl

Werkdagen: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag
Secretaresse: 10.2.e

Alle werkzaamheden van Nysingh advocaten – notarissen N.V. (ingeschreven in het handelsregister onder nr. 08118371) worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en te raadplegen op www.nysingh.nl/algemene-voorwaarden. In deze voorwaarden is onder meer onze aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de

beroepsaansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval aanspraak op uitkering geeft, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico volgens de desbetreffende polis.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt.

Als u dit bericht per abuis heeft ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen, de inhoud niet onder derden te verspreiden of te gebruiken en de afzender te informeren.

This message is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please destroy this message and notify us immediately.

You should not copy or use it for any other purpose nor disclose its contents to any other person.

Kamer van Koophandel/Chamber of Commerce: 08118371

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: dinsdag 27 oktober 2020 08:56
Aan: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS)
Onderwerp: RE: Telefonische bespreking WCO I
Bijlagen: Notitie Klankbordgroep faillissementsrecht 8 juli 2020.pdf

Beste 10.2.e,

Dank voor je mail. Een call met MinFin en jullie lijkt me zeker een goed idee. Wij zouden volgende week kunnen, dinsdagmiddag na half 1, woensdagochtend tussen 11 en 12 u of donderdagmiddag na 15 u.

Over het voorontwerp van de novelle kan ik in dit stadium - vertrouwelijk - meegeven dat het doel is als omschreven onder "Mogelijkheid 2" op pagina 5 van bijgaand memo en dat het meewegen van maatschappelijke belangen door de (beoogd) curator ook zal worden uitgewerkt, zoals verkend op pagina 6 van het memo.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Van: 10.2.e @dnb.nl
Verzonden: maandag 26 oktober 2020 09:11
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR ; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS)
Onderwerp: RE: Telefonische bespreking WCO I

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Onlangs hadden wij een call met MinFin (10.2.e, 10.2.e en 10.2.e, in cc) over onze wens om ook voor banken en verzekeraars in de mogelijkheid van een 'beoogd curator' te voorzien en over de mogelijkheid om banken en verzekeraars in de novelle mee te nemen die nu door jullie wordt opgesteld. Kort gezegd zagen de deelnemers van MinFin ook de meerwaarde van het betrekken van een beoogd curator voorafgaand aan een faillissement van een bank of verzekeraar. Daarbij kwamen wel de volgende vragen op over het precieze doel van de novelle en over de taakstelling van de beoogd curator daarin.

Op basis van ons eerdere gesprek met jullie hadden wij de indruk dat de novelle vooral tot doel heeft om (maatschappelijke) schade te voorkomen die kan ontstaan doordat een faillissement van maatschappelijke ondernemingen onvoldoende is voorbereid. Het zou behulpzaam zijn voor MinFin en voor ons om een goed beeld te hebben van het doel dat de novelle dient. Kunnen jullie ons voorzien van een beschrijving daarvan?

Daarnaast vroegen wij ons af of jullie al een besluit hebben genomen over de vraag of de beoogd curator in het wetsvoorstel ook een andere taakstelling krijgt? Wat is de beschrijving van de taak? Door welke belangen laat de beoogd curator zich leiden?

Zouden jullie hier een kort antwoord per email op kunnen geven? Meer algemeen lijkt het ons nuttig om binnenkort (bijv. eind deze week of volgende week) een keer een call op te zetten met jullie, MinFin en DNB om verder af te stemmen. Als jullie dat ook een goed idee lijkt, horen wij graag wanneer jullie daarvoor beschikbaar zouden zijn.

Vriendelijke groet, 10.2.e

10.2.e
Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V.
Legal Services

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen. Gebruik van informatie door onbevoegden, openbaarmaking of vermenigvuldiging is verboden en kan leiden tot aansprakelijkheid.

De afzender is niet aansprakelijk voor schade die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. De e-mails en eventueel bijgevoegde bestanden zijn volgens een standaardprocedure gecontroleerd op computervirussen. Deze controle kan aanwezigheid van malware, zoals virussen, echter niet geheel uitsluiten.

The information sent in or enclosed with this email is confidential and intended solely for the addressee. If you have received this email but are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the message. Please be advised that the unauthorised use, disclosure, dissemination or distribution of information is prohibited by law and may entail liability.

The sender cannot be held liable for damage in connection with risks inherent in electronic message transfer. The sender has taken standard precautions to verify no computer viruses are present in this email or any attachments it may contain. However, the presence of malware, such as viruses, cannot be ruled out.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: maandag 2 november 2020 16:43
Aan: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e); 10.2.e; 10.2.e
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Concept voorontwerp novelle WCO I
Bijlagen: 20201102 Novelle WCO I CONCEPT.docx

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

In vervolg op onze eerdere bespreking, stuur ik jullie hierbij graag een concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I. Het stuk heeft geen officiële status. Het is een slechts door ons opgesteld ambtelijk voorontwerp dat nog niet aan de Minister voor Rechtsbescherming is voorgelegd. Daarom verzoek ik jullie vriendelijk om het stuk vertrouwelijk te behandelen.

Onze planning is om een voorontwerp - met toelichting - te bespreken in de klankbordgroepbijeenkomst op 25 november a.s.

Zouden jullie met het oog daarop gelegenheid hebben om voor 10 november a.s. jullie opmerkingen op het stuk met ons te delen?

We zijn erg benieuwd naar jullie reacties en willen jullie alvast hartelijk danken voor het meedenken!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @dnb.nl
Verzonden: maandag 2 november 2020 22:08
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl
Onderwerp: RE: Memo verkenning aanpassing WCO I
Bijlagen: 2020.pdf

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Hierbij zend ik, zoals al enige tijd geleden kort met 10.2.e besproken, een korte nota over de beweegredenen van DNB waarom een wettelijke regeling voor een beoogd curator wenselijk wordt geacht en waarom de eerdere uitzondering uit de WCO I niet langer relevant wordt geacht. Hopelijk is dit voor jullie behulpzaam.

We spreken elkaar later deze week met MinFin erbij. Als jullie voor die tijd vragen hebben, dan zijn wij natuurlijk graag beschikbaar.

Groet, 10.2.e

10.2.e
Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V. T +31 10.2.e
Legal Services M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

From: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e @minjenv.nl]
Sent: woensdag 23 september 2020 14:50
To: 10.2.e (JUZA_IIBB)
Cc: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Subject: Memo verkenning aanpassing WCO I

Beste 10.2.e,

Zoals zojuist besproken, tref je hierbij de notitie aan met een verkenning van de aanpassing van WCO I, zoals is besproken in de Klankbordgroep faillissementsrecht.

We zien jullie inbreng graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen. Gebruik van informatie door onbevoegden, openbaarmaking of vermenigvuldiging is verboden en kan leiden tot aansprakelijkheid.

De afzender is niet aansprakelijk voor schade die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. De e-mails en eventueel bijgevoegde bestanden zijn volgens een standaardprocedure gecontroleerd op computervirussen. Deze controle kan aanwezigheid van malware, zoals virussen, echter niet geheel uitsluiten.

The information sent in or enclosed with this email is confidential and intended solely for the addressee. If you have received this email but are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the message. Please be advised that the unauthorised use, disclosure, dissemination or distribution of information is prohibited by law and may entail liability.

The sender cannot be held liable for damage in connection with risks inherent in electronic message transfer. The sender has taken standard precautions to verify no computer viruses are present in this email or any attachments it may contain. However, the presence of malware, such as viruses, cannot be ruled out.

Onderwerp:

Achtergrond aan Ministerie J&V over beoogd curator tbv novelle

Juridische zaken
Internationaal,
Institutioneel,
Betalingsverkeer &
Bedrijfsjuridisch

1. Inleiding

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: het ministerie) en DNB zijn in overleg over de mogelijkheden voor een wettelijke regeling op grond waarvan een 'beoogd curator' kan worden benoemd bij een noodlijdende bank of verzekeraar.

Sinds 2015 is het wetsvoorstel WCO I in behandeling, op grond waarvan bij 'normale ondernemingen' een beoogd curator kan worden benoemd.¹ Dit wetsvoorstel is niet van toepassing op banken en verzekeraars², maar ligt al geruime tijd stil en zal niet in de huidige vorm worden voortgezet. Het ministerie heeft aangegeven dat het momenteel bezig is met het opstellen van een consultatieversie voor een novelle, waarmee het wetsvoorstel WCO I zal worden aangepast. Het ministerie heeft aangegeven ervoor open te staan om ook een regeling voor banken en verzekeraars in deze novelle op te nemen en DNB wil graag de mogelijkheden daartoe verkennen, al is voor DNB nog een vraag of deze regeling in de novelle moet landen of elders.

Datum

02 november 2020

Kenmerk

T048-1857633310-2225

Gezien het voorgaande heeft het ministerie DNB verzocht een korte achtergrond te geven over DNB's beweegredenen om een beoogd curator bij een bank of verzekeraar te kunnen benoemen. Deze nota bevat ten behoeve van het ministerie:

- een korte beschrijving van de redenen waarom een wettelijke regeling voor een 'beoogd curator' volgens DNB meerwaarde heeft bij banken en verzekeraars. Daarbij zal ook kort worden stilgestaan bij de redenen waarom de eerdere uitzondering uit het wetsvoorstel WCO I niet langer relevant is (**hfdst. 2**); en
- enkele korte opmerkingen ten aanzien van het verdere proces, in het bijzonder of het voor de hand ligt om de wetgeving voor banken en verzekeraars wel of niet in de voorziene novelle te betrekken (**hfdst. 3**).

Deze nota dient enkel ter achtergrond van het ministerie en is nog niet buiten de afdeling Juridische Zaken van DNB afgestemd. Het vormt dan ook geen formeel standpunt van DNB. Om toch een beeld te kunnen geven van de voornaamste gedachten en achtergronden, zenden wij deze nota nu vast toe op vertrouwelijke basis.

2. Aanleiding voor wetgevingswens: voorziene meerwaarde beoogd curator Voorziene meerwaarde beoogd curator

Wij menen dat het vroegtijdig betrekken van een beoogd curator bij een verwacht faillissement van een bank of verzekeraar meerwaarde heeft, omdat het de (maatschappelijke) schade ten gevolge van een faillissement kan beperken. Wij denken daarbij vooralsnog aan de volgende onderdelen (die deels overlappen):

- bewerkstelligen dat de curator vanaf de start van het faillissement beter zijn taak kan uitvoeren omdat hij de instelling al kent en beter voorbereid is op zijn taak;

¹ Wet continuïteit ondernemingen I (WCO I) met kamerstuknummer 34 218. Dit wetsvoorstel ligt nu al geruime tijd stil bij de Eerste Kamer.

² Zie voorgesteld art. 363 lid 7 Fw. Kst I, 34 218, nr. A.

- bewerkstelligen dat in de periode direct na faillissement bepaalde belangrijke processen niet stilvallen; en
- de curator de gelegenheid bieden om tijdig te onderzoeken of een overdracht van een gedeelte van de failliete bank of verzekeraar in het kader van liquidatie mogelijk is.

Wij menen dat vroegtijdige betrokkenheid van een beoogd curator bij een aanstaand faillissement van een bank of verzekeraar in het bijzonder gewenst is vanwege de volgende redenen:

- Doorgaans zal het faillissement van een bank of verzekeraar complex zijn, waarbij inwerktijd des te wenselijker is.
- De curator van een bank of verzekeraar zal op korte termijn na het faillissement een aantal belangrijke beslissingen moeten nemen, zoals:
  - o Bij banken: de curator moet binnen 3 dagen na faillissement een klantenbestand aanleveren bij DNB voor de DGS uitkering.³ Verder spelen praktisch operationele vraagstukken, zoals de afsluiting van het interbancaire betalingsverkeer. Het is behulpzaam als de curator vroegtijdig op de hoogte is van de bijbehorende implicaties en zich hierop in overleg met DNB kan voorbereiden.
  - o Bij verzekeraars: de curator zal na faillissement door moeten gaan met uitkeringen voor bepaalde typen polissen.⁴ Daarbij zal de curator binnen 90 dagen na datum faillissement moeten bepalen welk percentage voorlopig kan worden uitgekeerd.⁵ Daarnaast zal de curator voor bepaalde polissen moeten bepalen of hij ertoe overgaat om op basis van art. 213ka Fw te verklaren of polissen zullen worden nagekomen en of de verzekerde de premie moet blijven betalen.
- Bij het continueren van bepaalde processen kunnen grote maatschappelijke belangen spelen.
- Zeker bij verzekeraars lijkt er een meerwaarde voor polishouders te zijn als polissen kunnen worden overgedragen aan een derde partij. De wet bevat de bevoegdheid voor de curator om de rechtbank te verzoeken om een machtiging te verlenen voor de overgang en eventueel wijziging van polissen.⁶ Ten aanzien van deposito's bestaat een vergelijkbare bevoegdheid⁷, maar die is praktisch nog niet goed bruikbaar omdat het DGS hiervoor nog niet gebruikt kan worden.⁸

Overigens zien wij ook aandachtspunten voor een regeling voor banken en verzekeraars die bij een eventuele wettelijke regeling aandacht zouden moeten krijgen. Wij denken daarbij aan het waarborgen van vertrouwelijkheid van de benoeming van de beoogd curator (met name bij banken) en de samenhang met andere regelingen voor onder toezicht staande instellingen, zoals de regeling voor een stille curator ex art. 1:76 Wft of andere toezichtbevoegdheden (waaronder early intervention measures uit de BRRD⁹). Deze aspecten moeten in een verdere fase nader worden onderzocht.

Uitzondering uit WCO I lijkt niet (meer) relevant

De uitzondering voor banken en verzekeraars in de WCO I is slechts summier toegelicht in de Memorie van Toelichting bij de WCO I (MvT). Volgens de MvT bij de WCO I wordt met deze beperkingen aangesloten bij de reikwijdte van de regeling betreffende de surseance van betaling (art. 214(4) Fw). In de (summiere)

³ Artikel 26a Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) en Beleidsregel Individueel Klantbeeld van DNB.

⁴ Artikel 213md lid 2 Fw.

⁵ Zie artikel 213ma-mk Fw.

⁶ Zie art. 213aga-agc Fw.

⁷ Zie art. 212hga*-hgc Fw.

⁸ Zonder 'funding' uit het DGS lijkt het moeilijk om voldoende beschikbare activa te vinden die mee overgedragen kunnen worden met de deposito's (anders zou een overnemer enkel passiva overnemen).

⁹ Zie artt. 27 e.v. BRRD.

artikelsgewijze toelichting wordt verder opgemerkt: *"Voor banken en verzekeraars gelden specifieke insolventieprocedures die zijn neergelegd in respectievelijk de afdelingen 1.11AA en 1.11B van de Faillissementswet. De bij dit wetsvoorstel voorgestelde regeling is niet geschikt om in het kader van deze insolventieprocedures te worden toegepast."* Er is echter niet toegelicht waarom het instrument van de SB ongeschikt zou zijn om te worden toegepast in het kader van een faillissement van een bank of verzekeraar.¹⁰ Ook in gesprekken die wij tot nu toe hebben gevoerd is nog niet een specifieke beweegreden naar voren gekomen.

Mogelijk is een overweging geweest dat de benoeming van een beoogd curator bij een bank of verzekeraar kon interfereren met de toen nog geldende noodregeling voor banken of verzekeraars. Inmiddels is dit regime ingrijpend gewijzigd en is voor banken (in 2015) en voor verzekeraars (in 2019) een resolutieregime gecreëerd. Wij verwachten met deze regimes geen conflict c.q. overlap, omdat er een keuze wordt gemaakt voor ofwel resolutie ofwel faillissement.

Gezien het voorgaande lijkt de eerdere uitzondering niet langer relevant en daarmee geen reden te vormen om nu niet in een wettelijke regeling voor een beoogd curator voor banken en verzekeraars te voorzien.

3. Opmerkingen ten aanzien van proces

Op dit moment is het voor ons nog moeilijk te beoordelen of een regeling voor een beoogd curator bij een bank of verzekeraar in de novelle of in een specifieke regeling moet worden opgenomen. Deze beoordeling zal onder meer afhangen van de timing van de novelle en de inhoud van het concept consultatievoorstel voor de novelle, in het bijzonder ten aanzien van de doelstelling en rol van de beoogd curator. Ook zal relevant zijn in hoeverre het consultatievoorstel voor de novelle ruimte biedt om maatwerk te leveren per sector. Hierover zal intern binnen DNB (en uiteraard met andere stakeholders (zoals het Ministerie van Financiën) nog afstemming moeten plaatsvinden.

¹⁰ In de MvT wordt terzake enkel verwezen naar het Advies wetsvoorstel Wet Continuïteit Ondernemingen I d.d. 5 februari 2014 van de Raad voor de Rechtspraak ("RvdR"). In dit advies van de RvdR wordt echter alleen ingegaan op de toepasselijkheid van de WCO I regeling voor natuurlijke personen. De suggestie om aan te sluiten bij art. 214(4) Fw betreffende de surseance van betaling wordt (ook) in het advies van de RvdR niet nader onderbouwd voor zover het de toepasselijkheid voor banken en verzekeraars betreft.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e Rechtbank 10.2.e) <10.2.e@rechtspraak.nl>
Verzonden: donderdag 5 november 2020 14:52
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e; 10.2.e
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I
Bijlagen: 20201102 Novelle WCO I CONCEPT.DOCX

Beste 10.2.e,

In de bijlage mijn opmerkingen. 10.2.g
10.2.g

Met vriendelijke groet,

mr. 10.2.e
rechter-commissaris/senior rechter

Team toezicht

Insolventie

Kamer 10.2.e

t 10.2.e

f 10.2.e

www.rechtspraak.nl

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e@minjenv.nl]

Verzonden: maandag 2 november 2020 16:43

Aan: 10.2.e (Rechtsbank 10.2.e); 10.2.e; 10.2.e

CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR

Onderwerp: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

In vervolg op onze eerdere bespreking, stuur ik jullie hierbij graag een concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I. Het stuk heeft geen officiële status. Het is een slechts door ons opgesteld ambtelijk voorontwerp dat nog niet aan de Minister voor Rechtsbescherming is voorgelegd. Daarom verzoek ik jullie vriendelijk om het stuk vertrouwelijk te behandelen.

Onze planning is om een voorontwerp - met toelichting - te bespreken in de klankbordgroepbijeenkomst op 25 november a.s.

Zouden jullie met het oog daarop gelegenheid hebben om voor 10 november a.s. jullie opmerkingen op het stuk met ons te delen?

We zijn erg benieuwd naar jullie reacties en willen jullie alvast hartelijk danken voor het meedenken!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @cms-dsb.com>
Verzonden: zondag 8 november 2020 00:04
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e (Rechtbank 10.2.e); 10.2.e
10.2.e
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I
Bijlagen: 20201102 Novelle WCO I CONCEPT (002) opm 10.2.e.DOCX

Beste 10.2.e,

Deze novelle ziet er mooi uit!

Ik heb een paar suggesties verwerkt als opmerkingen in de bijgevoegde mark up (ik hoop dat ik het document zodanig verzend dat jullie die opmerkingen ook nog zien, z oniet dan stuur ik het nogmaals). Ook ik worstel met de term welzijn. Ik blijf het een lastige vinden.

Hij is ruimer dan gezondheid en dat is volgens mij ook de bedoeling. Dan moet deze gehandhaafd worden maar is het zinvol dat in de toelichting de term nader wordt uitgelegd voor de praktijk.

Ik hoop dat jullie hier wat mee kunnen. Mooi weekend!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Advocaat | Partner

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
F +31 10.2.e
E 10.2.e @cms-dsb.com

CMS Derks Star Busmann N.V.
Atrium | Parnassusweg 737 | 1077 DG Amsterdam | Nederland
cms.law

Routebeschrijving: [Utrecht](#) | [Amsterdam](#) | [Brussel](#)

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: maandag 2 november 2020 16:43
Aan: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e); 10.2.e; 10.2.e
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

In vervolg op onze eerdere bespreking, stuur ik jullie hierbij graag een concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I. Het stuk heeft geen officiële status. Het is een slechts door ons opgesteld ambtelijk voorontwerp dat nog niet aan de Minister voor Rechtsbescherming is voorgelegd. Daarom verzoek ik jullie vriendelijk om het stuk vertrouwelijk te behandelen.

Onze planning is om een voorontwerp - met toelichting - te bespreken in de klankbordgroepbijeenkomst op 25 november a.s.

Zouden jullie met het oog daarop gelegenheid hebben om voor 10 november a.s. jullie opmerkingen op het stuk met ons te delen?

We zijn erg benieuwd naar jullie reacties en willen jullie alvast hartelijk danken voor het meedenken!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

This email and its attachments are confidential and may contain legally privileged information. You should not disclose the contents to any other person. If you are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete this email from your system.

CMS Derks Star Busmann N.V. is registered with the trade register in Amsterdam under no. 30201194 and RPR Brussels 0877.478.727. All services and other work are carried out under an agreement of instruction ('overeenkomst van opdracht') with CMS Derks Star Busmann N.V. (a Dutch public limited company). The agreement is subject to the General Conditions of CMS Derks Star Busmann N.V., which have been filed with the registrar of the District Court Amsterdam, the Netherlands (no. 2017/51). Any liability shall be limited according to these General Conditions. A copy of the General Conditions will be forwarded upon request.

Ambtelijk voorontwerp

Wijziging van de Wet continuïteit ondernemingen I ter beperking van het toepassingsbereik tot activiteiten van maatschappelijk belang en het voorkomen en beperken van schade aan maatschappelijk welzijn

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet continuïteit ondernemingen I te wijzigen ter beperking van het toepassingsbereik tot activiteiten van maatschappelijk belang en het voorkomen en beperken van schade aan maatschappelijk welzijn;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

11.1

[Redacted text block]

11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Met opmerkingen [1]: Is niet voldoende maatschappelijk belang en kan ; maatschappelijk' voor welzijn niet vervallen? Is "individueel" welzijn niet ook een belang dat kan worden gediend?

Met opmerkingen [2]: Hier kan niemand tegen zijn omdat dit codificatie is van HR arresten Sigmacon II en Mobell/Interplan, waarbij overigens wel is overwogen dat het moet gaan om **zwaarwegende** maatschappelijke belangen. Moet 'zwaarwegend' dan niet worden toegevoegd?

11.1

11.1

11.1

Met opmerkingen [3]: Ik vraag mij af of dit zal werken in de praktijk en oproeping van de belanghebbenden zinvol is. Wanneer belangen van maatschappelijke aard boven die van gezamenlijke schuldeisers wordt gesteld, is dan niet elke schuldeiser een belanghebbende? Dan gaat deze bepaling niet werken. Oproeping van curator, schuldeiserscommissie of OR is werkbaar maar oproeping belanghebbende is lastig.

Met opmerkingen [4]: Staat hoger beroep open bij de rechtbank indien de RC geen machtiging verleen?

Met opmerkingen [5]: Heel goed dat nu inmiddels het bestuursverbod bestaat deze kan worden toegevoegd in 106a.

Met opmerkingen [6]: Niet de activiteiten maar de belangen zijn maatschappelijk. Maar zo staat het ook in de titel en dat is de opdracht die na de ziekenhuisfaillissementen in de kamerbrief van de minister voor Medische Zorg van 19 juni 2020 is opgenomen. Nuis de drempel best groot. Wellicht toevoegen 'en waarbij sprake is van (gevaar voor schending van maatschappelijke belangen'.

Met opmerkingen [7]: Toevoegen na abrupt stilvallen iets wat ook dekt dat soms overname (bijvoorbeeld patiëntenzorg door omliggende ziekenhuizen) heel lastig en bezwaarlijk is (hoewel dat natuurlijk ook wel komt door het abrupt stilvallen): ", of niet dan met gezondheidsrisico's of op een belastende wijze kunnen worden voortgezet of overgenomen door derden,"

Met opmerkingen [8]: Activiteiten van maatschappelijk belang worden straks bij AMvB nader ingevuld (zie lid 9). Dat is goed. Welzijn wordt niet nader ingevuld bij AMvB. Die term moet dan in de toelichting nader worden geduid.
Als wordt bedoeld: gezondheid moet die term worden genoemd in plaats van welzijn. Als wordt bedoeld geestelijk en lichamelijk welbevinden dan vind ik het wat ruim. Dat is namelijk snel aan de orde eigenlijk bij ieder faillissement. Aan de andere kant dekt deze term wellicht wel: schaden van veiligheidsgevoel bij burgers/ontwrichting/grote sociale onrust/chaos/ontbering van eerste levensbehoeften zoals energie en is de term dan ruimer en dus beter te gebruiken. Maar als bedoeld is de pre-pack methode in de zorg te kunnen gebruiken zou ik gezondheid een betere term vinden. Als dat niet het geval is dan moet welzijn wel worden geduid ter voorkoming van onduidelijkheid.

11.1

Met opmerkingen [9]: Wellicht ook hier 'zwaarwegende' toevoegen in lijn met Mobell/Interplan?

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: donderdag 12 november 2020 16:29
Onderwerp: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020
Bijlagen: 20201112 MvT Novelle WCO I CONCEPT.pdf; 20201112 Wvs Novelle WCO I CONCEPT.pdf

Beste allen,

Ten behoeve van de klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht op woensdag 25 november 2020 om 13 uur, ontvangt u hierbij het eerder aangekondigde concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I met memorie van toelichting.

Ons streven is om korte termijn met dit voorontwerp in consultatie te gaan. Graag bespreken wij dit tijdens de bijeenkomst met u, zodat we uw inbreng kunnen meenemen alvorens in consultatie te gaan.

Graag tot dan!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.justitie.nl/>

Ambtelijk voorontwerp

Wijziging van de Wet continuïteit ondernemingen I met het oog op de aanscherping van het toepassingsbereik tot de bevordering van de afwikkeling van faillissementen van ondernemingen met activiteiten van maatschappelijk belang en de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet continuïteit ondernemingen I te wijzigen met het oog op de aanscherping van het toepassingsbereik tot de bevordering van de afwikkeling van faillissementen van ondernemingen met activiteiten van maatschappelijk belang en de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Indien het bij koninklijke boodschap van 4 juni 2015 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Faillissementswet in verband met de aanwijzing door de rechtbank van een beoogd curator ter bevordering van de afwikkeling van een eventueel faillissement en vergroting van de kansen op voorzetting van een onderneming of van een doorstart van rendabele bedrijfsonderdelen (Wet continuïteit ondernemingen I) (Kamerstukken 34 218) tot wet wordt verheven, wordt die wet als volgt gewijzigd:

I

In het opschrift van de wet wordt "ter bevordering van de afwikkeling van faillissementen en vergroting van de kansen op voorzetting van een onderneming of van een doorstart van rendabele bedrijfsonderdelen" vervangen door "ter bevordering van de afwikkeling van faillissementen van ondernemingen met activiteiten van maatschappelijk belang en de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator".

II

Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

A

Na onderdeel E worden twee nieuwe onderdelen toegevoegd, luidende:

Ea

Artikel 68 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van het eerste lid wordt toegevoegd "en houdt bij het uitoefenen van deze taak rekening met belangen van maatschappelijke aard."
2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
  5. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van faillissementen van bepaalde categorieën van schuldenaren nader worden bepaald op welke wijze de curator bij het uitoefenen van zijn taak rekening houdt met belangen van maatschappelijke aard.

Eb

In artikel 106a, eerste lid, wordt onder schrapping van "of" aan het slot van onderdeel d en onder vervanging van de punt door "; of" in onderdeel e, een lid toegevoegd, luidende:

f. sprake is geweest van een aanwijzing van een beoogd curator als bedoeld in artikel 363, eerste lid, en tijdens de periode dat die aanwijzing duurde of in het faillissement dat daarop is gevolgd, blijkt dat de bestuurder bij zijn verzoek om die aanwijzing onjuiste informatie heeft verschaft over de meerwaarde van de voorbereiding van het faillissement met het oogmerk het voorbereidingstraject op oneigenlijke gronden te gebruiken.

B

Onderdeel I wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 363 wordt als volgt gewijzigd:
  - a. In het eerste lid wordt in de eerste zin na "Op verzoek van een schuldenaar die" ingevoegd "activiteiten verricht van maatschappelijk belang en die" en wordt de laatste volzin vervangen door "Meerwaarde wordt geacht aanwezig te zijn indien wordt aangetoond dat met de voorbereiding kan worden voorkomen dat de activiteiten van de schuldenaar abrupt stilvallen en als gevolg daarvan de belangen van degenen ten behoeve van wie die activiteiten worden verricht ernstig worden geschaad."
  - b. Na het achtste lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
    9. Bij algemene maatregel van bestuur kan nader worden bepaald welke activiteiten van maatschappelijk belang zijn en kunnen nadere regels worden gesteld over de aard van de voorbereiding, bedoeld in het eerste lid.
2. Aan het slot van artikel 364, eerste lid, wordt toegevoegd ", alsmede belangen van maatschappelijke aard".

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,

Wijziging van de Wet continuïteit ondernemingen I met het oog op de aanscherping van het toepassingsbereik tot de bevordering van de afwikkeling van faillissementen van ondernemingen met activiteiten van maatschappelijk belang en de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel strekt tot aanpassing van het in 2015 bij de Tweede Kamer ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Faillissementswet (Fw) in verband met de aanwijzing door de rechtbank van een beoogd curator ter bevordering van de afwikkeling van een eventueel faillissement en vergroting van de kansen op voorzetting van een onderneming of van een doorstart van rendabele bedrijfsonderdelen (Wet continuïteit ondernemingen I, hierna: WCO I). De WCO I is op dit moment in behandeling bij de Eerste Kamer.¹

De WCO I voorziet in een wettelijke basis voor de in de praktijk ontwikkelde 'pre-pack methode' (hierna ook: 'stille voorbereidingsfase'). Deze methode houdt in dat de rechtbank op verzoek van een schuldenaar die een onderneming drijft, al voor een faillietverklaring in stilte aanwijst wie zij zal aanstellen als curator (hierna: beoogd curator) en zal benoemen als rechter-commissaris (hierna: beoogd rechter-commissaris) mocht het tot een faillissement komen. Komt het inderdaad tot een faillietverklaring van de schuldenaar, dan stelt de rechtbank in de regel de eerder door haar als beoogd curator en beoogd rechter-commissaris aangewezen personen aan als curator en rechter-commissaris in het faillissement.² Doel hierbij is om het faillissement in relatieve rust voor te kunnen bereiden, zodat de daaruit voortvloeiende schade voor de betrokken schuldeisers, werknemers en afnemers zo veel mogelijk kan worden beperkt. Vaak wordt in dit kader ook bekeken of een overgang en daarop volgende voortzetting van de onderneming van de schuldenaar (ook wel aangeduid als 'doorstart') mogelijk is. Dit leidt dan in ieder geval vrijwel altijd tot een hogere opbrengst voor de schuldeisers en tot behoud van werkgelegenheid.

De Eerste Kamer heeft de behandeling van de WCO I aangehouden in afwachting van een ander wetsvoorstel voor een nieuwe Wet overgang van onderneming in faillissement ('WOVOF'). In 2019 is geconsulteerd over een voorontwerp voor deze wet.³ Het voorontwerp is ook toegezonden aan de Eerste Kamer. In reactie hierop heeft de Eerste Kamer besloten om de WCO I te zijner tijd verder te

---

¹ *Kamerstukken I 2015-2016*, 34 218, nr. A.

² In de memorie van toelichting wordt om praktische redenen – en omdat dit in veruit de meeste gevallen het verloop is – voornamelijk gesproken over de aanwijzing van een beoogd curator en een beoogd rechter-commissaris in de aanloop naar een faillissement. Dit neemt niet weg dat de aanwijzing ook kan plaatsvinden in de aanloop naar verlening van surseance van betaling.

³ https://www.internetconsultatie.nl/overgang_van_onderneming_in_faillissement.

behandelen in samenhang met de WOVOF.⁴ Inmiddels wordt de voortgang betreffende de WOVOF opgehouden doordat de Hoge Raad een prejudiciële procedure aanhangig heeft gemaakt bij het Hof van Justitie van de Europese Unie ('HvJEU'). Bij tussenarrest van 29 mei 2020 in de zaak *Heiploeg* heeft de Hoge Raad prejudiciële vragen gesteld aan het HvJEU om – kort gezegd – een verduidelijking te krijgen van een eerdere uitspraak in de zaak *FNV/Smallsteps*.⁵ In de laatst genoemde uitspraak heeft het HvJEU zich uitgesproken over de vraag of werknemers bij een overgang van een onderneming in faillissement die is voorbereid met gebruikmaking van de 'pre-pack methode', al dan niet een beroep kunnen doen op de beschermingsregels uit *Richtlijn 2001/23/EG betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen* (hierna: de richtlijn)^{6,7} Het oponthoud betreffende WOVOF heeft ook tot gevolg dat de behandeling van de WCO I verder wordt vertraagd.

In de tussentijd wordt de 'pre-pack methode' niet of nauwelijks meer toegepast. Waarschijnlijk heeft dit te maken met onzekerheid over de positie van werknemers bij een overgang van onderneming in een faillissement dat is voorbereid met gebruikmaking van die methode. Deze onzekerheid houdt verband met de eerder genoemde uitspraak van het HvJEU in de zaak *FNV/Smallsteps*. Er hebben zich daarentegen wel situaties voorgedaan, waarin toepassing van de 'pre-pack methode' zeer wenselijk zou zijn geweest. Daarbij waren ook situaties waarin het vraagstuk omtrent de positie van werknemers geen rol speelde. Het nut van een stille voorbereidingsfase was in die situaties vooral gelegen in de behoefte om de overgang naar het faillissement voor te bereiden. Illustratief daarvoor zijn de faillissementen van het MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen. De verwachting is dat zich in de komende tijd meer van dergelijke situaties kunnen voordoen, gelet op de economische impact van de uitbraak van het corona-virus.

Het doel van dit wetsvoorstel is om een voortvarende invoering van de WCO I mogelijk te maken voor gevallen waarin verder uitstel vanuit maatschappelijk oogpunt onwenselijk is. Daartoe wordt het toepassingsbereik van de WCO I aangescherpt. De regeling wordt toegespitst op gevallen waarin sprake is van een eventueel faillissement van een schuldenaar met een onderneming die activiteiten verricht van maatschappelijk belang. Doel van de toepassing van de WCO I is daarbij om met de voorbereiding van het faillissement te voorkomen dat deze activiteiten abrupt stilvallen na de faillietverklaring en de belangen worden geschaad van diegenen ten behoeve van wie die activiteiten worden verricht. Hoewel de citeertitel van de wet waarin de stille voorbereidingsfase wordt geregeld op dit punt wellicht anders doet vermoeden, wordt met de voorgestelde aanpassingen tot uitdrukking gebracht en benadrukt dat het doel van de aanwijzing van een beoogd curator is de voorbereiding van een faillissement met het oog op het voorkomen van een abrupte stilval van activiteiten die van groot maatschappelijk belang zijn en dus niet de

⁴ *Kamerstukken I 2018-2019*, 34 218, nr. L.

⁵ HR 29 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:954 (*Heiploeg*).

⁶ Richtlijn 2001/23/EG van de Raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (PbEU 2001, L 82).

⁷ HvJ EU 22 juni 2017, ECLI:EU:C:2017:489.

continuering van (onderdelen van) de door de schuldenaar gedreven onderneming. Om dit reden wordt in het onderhavige wetsvoorstel het opschrift van de WCO I ook aangepast. Dit neemt niet weg dat het nog steeds mogelijk blijft dat de meest passende manier om te voorkomen dat de activiteiten stilvallen, een overgang is van de door de schuldenaar gedreven onderneming (over onderdelen daarvan) in faillissement. Als een dergelijke situatie zich voordoet zal zolang er nog geen uitspraak is van het HvJEU in de zaak *Heiploeg*, voor wat betreft de positie van de betrokken werknemers de eerdere uitspraak van het HvJEU in de zaak *FNV/Smallsteps* richtinggevend blijven. Dit impliceert in ieder geval dat er bij de overgang rekening mee moet worden gehouden dat de betrokken werknemers mogelijk met succes een beroep kunnen doen op de rechten die voortvloeien uit de richtlijn.

De gevallen die met deze wijziging nu buiten het bestek van de WCO I komen te vallen, worden op een later moment alsnog meegenomen in de WOVOF. Dit wetsvoorstel zal weer worden opgepakt zodra het HvJEU uitspraak heeft gedaan in de zaak *Heiploeg* en de positie van werknemers bij een overgang van onderneming in faillissement is uitgekristalliseerd. De regeling betreffende de stille voorbereidingsfase wordt als gevolg daarvan in feite gefaseerd ingevoerd.

In aansluiting op voornoemde aanscherping van de WCO I wordt in het onderhavige wetsvoorstel ook wettelijk verankerd dat de curator in faillissement rekening dient te houden met maatschappelijke belangen. Deze notie vloeit al geruime tijd voort uit de jurisprudentie.⁸ Nu we in het onderhavige wetsvoorstel in het kader van de WCO I nadrukkelijk een verband leggen tussen de stille voorbereidingsfase ter voorkoming van een abrupte stilval van activiteiten van maatschappelijk belang, ligt het in de rede om deze taak nu ook in de Fw vast te leggen.

2. Achtergrond, aanleiding en doel van/voor het wetsvoorstel

De Eerste Kamer heeft, zoals hiervoor aangegeven, de behandeling van de WCO I aangehouden in verband met vragen omtrent de positie van werknemers bij een overgang van een onderneming in faillissement. Aanleiding hiervoor was de zaak *FNV/Smallsteps*, waarin het HvJEU zich heeft uitgesproken over de vraag of werknemers in zo'n geval een beroep kunnen doen op de beschermingsregels uit de richtlijn. Deze beschermingsregels bepalen dat:

- 1) werknemers zich bij een overgang van een onderneming kunnen beroepen op behoud van hun baan en bijbehorende arbeidsvoorwaarden,
- 2) dat de overgang zelf geen reden kan zijn voor ontslag, maar dat ontslag vanwege economische, technische of organisatorische redenen wel is toegestaan, en
- 3) dat werknemers over de overgang geïnformeerd en hun vertegenwoordigers geraadpleegd moeten worden.⁹

---

⁸ HR 24 februari 1995, *NJ* 1996/472 (*Sigmacon II*); HR 19 april 1996, *NJ* 1996/727 (*Maclou*); HR 19 december 2003, *NJ* 2004/293 (*Mobell/Interplan*) en HR 19 december 2011, *NJ* 2012/515 (*Prakke/Gips*).

⁹ De regels uit de richtlijn zijn geïmplementeerd in afdeling 8 van Titel 10 van Boek 7 BW (artikelen 7:662 – 666a en 670 lid 8 BW), artikel 14a van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst en artikel 2a van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten.

Met andere woorden, geldt als uitgangspunt bij een overgang van onderneming dat alle werknemers met behoud van hun arbeidsvoorwaarden moeten worden overgenomen. In artikel 7:666 van het Burgerlijk Wetboek (BW) is nu bepaald dat de genoemde beschermingsregels niet van toepassing zijn in faillissement. Deze uitzonderingsregel sluit aan bij artikel 5 lid 1 van de richtlijn waarin is bepaald dat als de overgang van onderneming plaatsvindt terwijl “de werkgever in staat van faillissement is verklaard en de onderneming tot de boedel behoort” deze beschermingsregels niet gelden.¹⁰

In de zaak *FNV/Smallsteps* heeft het HvJEU nadere uitleg gegeven over het toepassingsbereik van deze uitzonderingsregel en bepaald dat deze alleen van toepassing is als voldaan is aan de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

1. de vervreemder is ten tijde van de overgang van onderneming verwickeld in een faillissementsprocedure of in een soortgelijke insolventieprocedure;
2. deze procedure is ingeleid met de intentie om het vermogen van de vervreemder te liquideren (en niet om de onderneming te kunnen continueren), en
3. deze procedure staat onder toezicht van een bevoegde overheidsinstantie.

De uitspraak van het HvJEU heeft geleid tot rechtsonzekerheid. Dit houdt vooral verband met de tweede voorwaarde. Uit deze voorwaarde volgt dat de arbeidsrechtelijke positie van de werknemer bij een verkoop van bedrijfsonderdelen in faillissement die aangemerkt moet worden als een overgang van onderneming in de zin van de richtlijn, afhangt van het doel waarmee de faillissementsprocedure is ingeleid. Zoals blijkt uit de uitspraak van het HvJEU, gaat het er daarbij niet om welk doel de faillissementsprocedure op zichzelf beschouwd heeft, maar om de intentie waarmee die procedure in een concrete situatie is toegepast. De intentie waarmee de faillissementsprocedure is toegepast, moet steeds worden beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het individuele geval. Daardoor is de positie van werknemers bij een overgang van onderneming in faillissement in het algemeen niet op voorhand voorspelbaar. Dit geeft onzekerheid en aangenomen wordt dat als gevolg daarvan de ‘pre-pack methode’ niet of nauwelijks meer wordt toegepast in de praktijk.

Na een oproep van de vakbonden FNV en CNV en de NOvA hebben vertegenwoordigers van de ministeries van Justitie en Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid met een schrijfgroep – met daarin prof. mr. W.H.A.C.M. Bouwens en prof. mr. L.G. Verburg en vertegenwoordigers van de zijde van werknemers en werkgevers, de advocatuur en de curatoren – de mogelijkheden voor nieuwe wettelijke regeling verkend, die de positie regelt van werknemers bij overgang van onderneming in faillissement. Dit heeft geresulteerd in het voorontwerp van de WOVOF. De WOVOF biedt een regeling die gezien kan worden als een aanvulling op de WCO I; als de stille voorbereiding van het faillissement er uiteindelijk toe leidt dat er na de faillietverklaring een overgang van onderneming plaatsvindt, zorgt de WOVOF ervoor dat de belangen van de werknemers daarbij geborgd zijn. Zoals eerder opgemerkt, wordt het wetgevingstraject van de WOVOF inmiddels opgehouden

---

Daarnaast omvat artikel 25 van de WOR al de verplichting om de OR over de overgang te raadplegen.

¹⁰ Artikel 5 lid 1 van de richtlijn; geïmplementeerd in artikel 7:666 onderdeel a BW.

door de genoemde prejudiciële procedure bij het HvJEU in de zaak *Heiploeg*. Dit heeft ook geleid tot verdere vertraging in de behandeling van de WCO I.

In de tussentijd hebben zich situaties voorgedaan, waarin toepassing van de in de WCO I voorziene stille voorbereidingsfase zeer wenselijk zou zijn geweest. Illustratief daarvoor zijn de faillissementen van het MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen. De Onderzoeksraad voor de Veiligheid ('OVV') heeft in zijn rapport "*Faillissement MC Slotervaart en MC IJsselmeer-ziekenhuizen; risico's voor patiëntveiligheid*" van 19 december 2019 geconcludeerd dat de afwikkeling van deze faillissementen heeft geleid tot verhoogde risico's voor de patiëntveiligheid ten opzichte van een ziekenhuis in normaal bedrijf. Volgens de OVV heeft aan deze risico's bijgedragen dat het faillissementsrecht niet is toegesneden op de praktijk van een ziekenhuisfaillissement. De OVV doet de Minister voor Rechtsbescherming de aanbeveling om het faillissementsrecht met betrekking tot ziekenhuizen zodanig aan te passen dat:

- " a. *een ziekenhuis alleen failliet kan gaan na een periode van stil bewind, waarbij in die periode voorbereidingen getroffen worden voor een gecontroleerde afwikkeling van het ziekenhuisfaillissement.*
- b. *de curator bij een afweging tussen conflicterende belangen het maatschappelijke belang van een patiëntveilige afbouw en/of voortzetting van zorgactiviteiten laat prevaleren boven de belangen van de schuldeisers.*"¹¹

Het faillissement van een onderneming of instelling betekent in het algemeen een abrupte stilval van diens activiteiten. Buiten de genoemde ziekenhuisfaillissementen zijn meer gevallen denkbaar waarin dit vanuit maatschappelijk oogpunt onwenselijk is en het van belang is dat de dienstverlening ondanks het faillissement in ieder geval tijdelijk wordt gecontinueerd in het kader van een gecontroleerde afwikkeling van de onderneming. Dit maakt het mogelijk om diegenen die gebruik maken van de dienstverlening van de onderneming onder te brengen bij een andere dienstverlener. Dit speelt vooral in situaties waarin een plotselinge stilval van een onderneming of instelling een ontwrichtend effect heeft op het welzijn van mensen of mensen raakt in hun kwaliteit van leven. In die gevallen kan met een stille voorbereiding van het faillissement veel maatschappelijke schade en persoonlijk leed voor betrokkenen worden voorkomen.

3. Beschrijving van de inhoud van de regeling

3.1 Beperking toepassingsbereik WCO I

Voor gevallen waarin met een stille voorbereiding van een faillissement schade van maatschappelijke aard kan worden voorkomen, is het van belang dat er binnen afzienbare termijn een wettelijke grondslag komt voor de 'pre-pack methode', zodat de toepassing van deze methode kan worden hervat.

Tegelijkertijd is het van belang dat rekening wordt gehouden met de positie van werknemers bij een overgang van onderneming in faillissement en met het feit dat die nog niet is uitgekristalliseerd. Om die reden voorziet dit wetsvoorstel in een aanscherping van het toepassingsbereik van de WCO I.

---

¹¹ <https://www.onderzoeksraad.nl/nl/page/12455/faillissement-mc-slotervaart-en-mc-ijsselmeer-ziekenhuizen-risico%E2%80%99s>.

De regeling in de WCO I geldt nu voor ondernemingen, ongeacht welke activiteiten zij ontplooiën of de rechtsvorm waarin zij worden gedreven. Dit wetsvoorstel beperkt deze groep tot ondernemingen die activiteiten verrichten die van maatschappelijk belang zijn (artikel 363, eerste lid, Fw). Bij activiteiten van maatschappelijk belang kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de zorg, onderwijs, energieleveranciers, afvalverwerkingsbedrijven en internet- en telefoniebedrijven. Welke activiteiten van maatschappelijk belang zijn, zal niet steeds op voorhand duidelijk zijn. Voor sommige sectoren zal dit in de regel evident zijn, zoals de zorg en het onderwijs. Voor andere sectoren zal dit meer afhangen van de omstandigheden van het geval, zoals de energiesector. Welke activiteiten van maatschappelijk belang zijn, zal bovendien geen vaststaand gegeven zijn, maar met de tijd kunnen veranderen, zoals bijvoorbeeld als gevolg van technologische ontwikkelingen. Dit wetsvoorstel voorziet om die reden in een mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur nader te bepalen welke activiteiten van maatschappelijk belang zijn (artikel 363, negende lid, Fw).

De regeling in de WCO I bepaalt nu dat het verzoek tot toewijzing van een beoogd curator – en daarmee tot opening van een stille voorbereidingsfase – alleen wordt toegewezen als de schuldenaar aannemelijk maakt dat de stille voorbereidingsfase een dusdanige meerwaarde heeft, dat deze opweegt tegen de omstandigheid dat de voorbereiding in stilte plaatsvindt. Meerwaarde in de zin van de WCO I moet zijn gelegen in een gecontroleerde afwikkeling van het faillissement ter beperking van de schade voor betrokkenen en, indien aan de orde, het bereiken van een doorstart uit dat faillissement. De voorgestelde aanpassing beperkt wat onder meerwaarde moet worden verstaan. Van meerwaarde is slechts sprake als met een zorgvuldige voorbereiding van het faillissement kan worden voorkomen dat de activiteiten van maatschappelijk belang die door de onderneming worden verricht, abrupt stilvallen en de belangen van degenen ten behoeve van wie de activiteiten worden verricht ernstig worden geschaad. De wijziging is daarmee tweeledig.

- Enerzijds brengen de voorgestelde aanpassingen tot uitdrukking dat – anders dan de citeertitel van de wet waarin de stille voorbereidingsfase wordt geregeld, doet vermoeden – het doel van de aanwijzing van een beoogd curator de voorbereiding is van een faillissement met het oog op het voorkomen van een abrupte stilval van activiteiten die van groot maatschappelijk belang zijn en dus niet de continuering van (onderdelen van) de door de schuldenaar gedreven onderneming. Het vergroten van de kans op een doorstart, wordt niet langer gehanteerd als grond om de meerwaarde van een stille voorbereiding aan te tonen. Dit doet recht aan het feit dat de positie van werknemers bij een overgang in faillissement nog nader moet worden uitgekristalliseerd. Het benadrukt dat de gewijzigde wettelijke grondslag voor de stille voorbereidingsfase geldt voor specifieke gevallen die niet op een nadere regeling van de positie van werknemers kunnen wachten. Het is evenwel niet uit te sluiten dat tijdens de stille voorbereidingsfase kan blijken dat de meest passende manier om te voorkomen dat de activiteiten van de onderneming stilvallen, een overgang is van de onderneming (of onderdelen daarvan) in faillissement. De wijziging van de WCO I laat onverlet dat een overgang dan tijdens een stille voorbereidingsfase kan worden verkend of voorbereid. Net als de WCO I, bevat de voorgestelde wijziging geen regels omtrent de positie van werknemers in geval van een overgang van onderneming in faillissement. Dit betekent dat de status quo op dat punt niet verandert.

Overnamekandidaten zullen er daarom bij de overname van de onderneming rekening mee moeten houden dat de betrokken werknemers mogelijk met succes een beroep kunnen doen op de rechten die voortvloeien uit de richtlijn. Zolang er nog geen uitspraak is van het HvJEU in de zaak *Heiploeg*, blijft voor wat betreft de positie van de betrokken werknemers de eerdere uitspraak van het HvJEU in de zaak *FNV/Smallsteps* richtinggevend.

- Anderzijds valt uit de voorgestelde aanpassingen ook af te leiden dat de stille voorbereidingsfase met name ten dienste staat aan een bepaalde groep betrokkenen bij het faillissement; de afnemers van de activiteiten van maatschappelijk belang waarin de onderneming van de schuldenaar voorziet. Dit zijn bijvoorbeeld de patiënten van het ziekenhuis. De WCO I heeft nu nog betrekking op het beperken van schade voor alle betrokkenen bij het eventuele faillissement. De voorgestelde wijziging ziet alleen op de bescherming van belangen van diegenen ten behoeve van wie de schuldenaar zijn activiteiten verricht. De schuldenaar moet aantonen dat het abrupt stilvallen van de activiteiten de belangen van deze groep ernstig zou schaden. Het zijn immers de belangen van deze groep die onderscheidend zijn en maken dat de activiteiten van maatschappelijk belang zijn, waardoor voortvarendheid bij een wettelijke regeling is geboden. In de voorgestelde aanpassing ligt besloten dat als de meerwaarde wordt aangetoond, dit opweegt tegen de omstandigheid dat de voorbereiding in stilte plaatsvindt. Om die reden is deze passage uit de WCO I niet overgenomen.

De voorgestelde regeling voorziet daarnaast in de mogelijkheid om nadere regels te stellen ten aanzien van de aard van de stille voorbereidingsfase (artikel 363, negende lid, Fw). Vanwege de beperking in dit wetsvoorstel tot ondernemingen die activiteiten verrichten van maatschappelijk belang, komt de nadruk te liggen op de voorbereiding van faillissementen die veelal een andere aanpak vergen dan wat gebruikelijk is in de reguliere faillissementspraktijk. Een faillissement in de zorgsector bijvoorbeeld, kenmerkt zich in de regel door betrokkenheid van onder meer een externe toezichthouder, zorginkoper en ook vaak de overheid. Als activiteiten van dermate groot belang zijn, gelden er vaak bijzondere regels om de kwaliteit en continuïteit van de activiteiten zoveel mogelijk te waarborgen. Dit maakt het speelveld waarin de beoogd curator zich beweegt complex. Dit is van invloed op de dilemma's waarmee de curator zich geconfronteerd zal zien in het kader van de afbouw of overdracht van de activiteiten. Een voorbeeld in het kader van de jeugdzorg is het volgende. De kinderrechter en/of de Raad voor de Kinderbescherming, Openbaar Ministerie en Jeugd Justitiële Instellingen, kunnen maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering opleggen op naam van gecertificeerde instellingen, die de maatregel uitvoeren, zoals de ondertoezichtstelling van kinderen door Bureau Jeugdzorg. Deze gecertificeerde instellingen kunnen evenwel failliet worden verklaard. In geval van faillissement zullen deze kinderen (en dossiers) moeten worden overgedragen aan een nieuwe gecertificeerde instelling, waarvoor veelal (per zaak) rechtelijke tussenkomst nodig zal zijn. Dit illustreert dat de stille voorbereidingsfase sectorspecifieke kenmerken heeft. Het is van belang dat de aard van de voorbereiding nader kan worden gereguleerd, zodat een en ander in goede banen wordt geleid ter voorkoming van maatschappelijke schade. De voorgestelde aanpassing voorziet in die mogelijkheid. Een algemene maatregel van bestuur is hiervoor bij uitstek geschikt, omdat het een flexibel instrument is, dat kan worden aangepast naargelang ontwikkelingen in de praktijk dat vragen.

3.2 Maatschappelijke taak curator

De aandacht die de wijziging van de WCO I vestigt op het voorkomen van maatschappelijke schade geeft aanleiding om de taakstelling van de beoogd curator tegen het licht te houden. Hij moet niet alleen toegerust zijn om de belangen van de gezamenlijke schuldeisers te behartigen, maar ook belangen van maatschappelijke aard. Het zijn immers activiteiten van maatschappelijk belang die de voorbereiding van het faillissement noodzakelijk maken. Juist in de categorie faillissementen die – na de aanpassingen voorzien in het onderhavige wetsvoorstel – onder de WCO I komen te vallen, kan het voorkomen dat deze belangen conflicteren met de belangen van schuldeisers. Het is van belang dat de beoogd curator kan terugvallen op een wettelijke grondslag, bij het in het oog houden van deze belangen. Dit wetsvoorstel voorziet in deze grondslag, door aan de taakstelling van de beoogd curator toe te voegen dat hij ook belangen van maatschappelijke aard behartigt.

Dit werkt door in de taakstelling van de curator, die wordt aangesteld als de onderneming na de 'stille voorbereidingsfase' faillieert. De beoogd curator is immers betrokken bij de 'stille voorbereidingsfase' als toekomstig beheerder en vereffenaar van de failliete boedel (artikel 68, eerste lid, Fw). Dat de curator – na de faillietverklaring – bij het uitoefenen van zijn taak rekening behoort te houden met belangen van maatschappelijke aard, zoals behoud van werkgelegenheid volgt reeds uit bestaande jurisprudentie.¹² Volgens deze jurisprudentie kan het onder omstandigheden gerechtvaardigd zijn dat een curator voorrang geeft aan zwaarwegende, bij de wijze van beheren en vereffenen van de boedel betrokken belangen van maatschappelijke aard boven die van individuele schuldeisers. Dit wetsvoorstel voorziet in een codificatie van deze jurisprudentie, met dien verstande dat de regeling ook een iets bredere strekking krijgt.¹³ Het feit dat de curator expliciet als taak krijgt om rekening te houden met belangen van maatschappelijke aard, maakt dat hij in een situatie kan komen dat hij maatschappelijke belangen moet afwegen tegen die van de gezamenlijke schuldeisers. Daarbij kan hij tot de conclusie komen dat het onder omstandigheden nodig is om de maatschappelijke belangen voorrang te geven. Bij de invoering van de faillissementswet in 1893 is geen rekening gehouden met de omvang van de maatschappelijke impact die faillissementen vandaag de dag kunnen hebben. Pas een kleine eeuw later heeft privatisering op grote schaal plaatsgevonden, waardoor aanvankelijk publieke taken door ondernemingen worden uitgevoerd. Als gevolg daarvan is het conflicteren van schuldeisersbelangen en belangen van maatschappelijke aard een relevanter thema geworden. Zoals hiervoor aangehaald, heeft de OVV gesignaleerd dat in de faillissementen van het MC Slotervaart en de MC IJsselmeer-ziekenhuizen het belang van patiënten bij veiligheid en continuïteit van zorg met de belangen van de gezamenlijke schuldeisers conflicteerden. Zonder een wettelijke grondslag die het mogelijk maakt voor de curator om patiëntbelangen boven belangen van gezamenlijke schuldeisers te stellen, acht de OVV het faillissementsrecht niet

---

¹² HR 24 februari 1995, NJ 1996/472 (*Sigmacon II*); HR 19 april 1996, NJ 1996/727 (*Maclou*); HR 19 december 2003, NJ 2004/293 (*Mobell/Interplan*) en HR 19 december 2011, NJ 2012/515 (*Prakke/Gips*).

¹³ Voor een literatuuroverzicht, zie H.J. de Kloe, 'Belangenpluralisme in faillissement' *Themis* 2020, 3.

geschikt om een veilige afwikkeling van een ziekenhuisfaillissement te garanderen. Deze voorbeelden zijn er ook in andere sectoren. Zo kan het van belang zijn om de activiteiten van een school tijdelijk te continueren om ervoor te zorgen dat de leerlingen ondergebracht kunnen worden op een andere onderwijsinstelling en te voorkomen dat zij door een abrupte stilval van de lessen een leerachterstand oplopen. Ook kan het van belang zijn om een belangrijk kabelnetwerk voor dataverkeer operationeel te houden, als daarvan een groot aantal bedrijven en instellingen afhankelijk zijn. In de praktijk wordt er in de regel zorgvuldig omgesprongen met belangen van maatschappelijke aard. De voorgestelde aanpassing beoogt hiervoor een wettelijke basis te bieden.

Het is aan de curator om gewicht toe te kennen aan de verschillende belangen waarmee hij zich geconfronteerd ziet en deze tegen elkaar af te wegen. De voorgestelde regeling brengt daarin geen wijzigingen aan. Bij algemene maatregel van bestuur kan de wijze worden geconcretiseerd waarop de curator rekening moet houden met belangen van maatschappelijke aard (Onderdeel Ea, artikel 68, vijfde lid, Fw). Dit zal aan de hand van categorieën schuldenaren kunnen worden vastgesteld. Dit maakt het bijvoorbeeld mogelijk om nadere regels te stellen in het kader van de afwikkeling van ziekenhuisfaillissementen.

3.3 Technische wijzigingen

De artikelen II, onderdeel A, en III van de WCO I omvatten een regeling om te voorkomen dat de 'stille voorbereidingsfase' oneigenlijk wordt gebruikt. Het betreft in de eerste plaats een aanpassing van de artikelen 2:138 lid 1 en 248 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Bepaald wordt dat wanneer in de 'stille voorbereidingsfase' of tijdens het daarop volgende faillissement blijkt dat de bestuurders of de feitelijk leidinggevendenden van de door de schuldenaar gedreven onderneming in hun verzoek tot aanwijzing van een beoogd curator doelbewust onjuiste informatie hebben verschaft over de meerwaarde van de voorbereiding van het faillissement met het oogmerk het voorbereidingstraject op oneigenlijke gronden te gebruiken, aangenomen wordt dat zij hun taken onbehoorlijk hebben vervuld en vermoed wordt dat onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Hiermee wordt het eenvoudiger om de schade die het gevolg is van het oneigenlijk gebruik van de 'stille voorbereidingsfase' te verhalen op de bestuurders of de feitelijk leidinggevendenden.

De WCO I bepaalt voorts dat het na inwerkingtreding van de Wet civielrechtelijk bestuursverbod voor de curator en het OM mogelijk wordt om de rechter te verzoeken deze personen in dat geval een civielrechtelijk bestuursverbod op te leggen op basis van artikel 106a, eerste lid, onderdeel f, Fw. Artikel III van de WCO I bevat een samenloopbepaling voor het geval de Wet civielrechtelijk bestuursverbod tegelijk of later dan de WCO I in werking treedt.

De Wet civielrechtelijk bestuursverbod is evenwel al in werking getreden. In dat scenario voorziet de samenloopbepaling van artikel III niet. Dit wordt aangepast in dit wetsvoorstel door het hiervoor genoemde onderdeel f toe te voegen aan artikel 106a, eerste lid, Fw.

4. Regeldruk en financiële gevolgen

Voor zover dit wetsvoorstel betrekking heeft op de aanscherping van de WCO I zijn de gevolgen voor de regeldruk en financiële gevolgen niet anders dan in de

memorie van toelichting bij de WCO I omschreven. Voor zover de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator de codificatie betreft van de bestaande jurisprudentie, zijn er geen gevolgen van de regeldruk, noch financiële gevolgen. De grondslag voor de curator om zwaarwegende belangen van maatschappelijke aard te laten prevaleren boven die van gezamenlijke schuldeisers kan financiële gevolgen hebben voor de schuldeisers in het faillissement. Als kosten die ten behoeve van het maatschappelijk belang uit de boedel worden voldaan, dan blijft er minder voor hen over. De verwachting is niet dat belangenafwegingen van curatoren regelmatig ten nadele van de gezamenlijke schuldeisers zullen uitvallen. Zwaarwegende maatschappelijke belangen doen zich immers maar in een beperkt aantal faillissementen voor. Het blijft de primaire taak van de curator om juist de belangen van de gezamenlijke schuldeisers te behartigen.

5. Advies en consultatie

[PM]

II. ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Onderdeel I

Gelet op de aanscherping van de WCO I wordt ook het opschrift van die wet aangepast.

Onderdeel II

Subonderdeel A: nieuw onderdeel Ea

De wijziging van artikel 68, eerste lid, Fw betreft de codificatie van de bestaande jurisprudentie waarin is bepaald dat de curator bij zijn werkzaamheden in het kader van het beheren en vereffenen van de failliete boedel ook rekening houdt met belangen van maatschappelijke aard. In deze wijziging ligt besloten dat de curator belangen van maatschappelijke aard ook kan laten prevaleren boven die van de gezamenlijke schuldeisers. Het is aan de curator om gewicht toe te kennen aan de verschillende belangen en deze tegen elkaar af te wegen. Als naar het oordeel van de curator de omstandigheden ernaar zijn dat aan zwaarwegende belangen van maatschappelijke aard voorrang moet toekomen, dan moet hij daarvoor kunnen terugvallen op een expliciete wettelijke basis. De voorgestelde aanpassing voorziet daarin.

Het nieuwe artikel 68, vijfde lid, Fw regelt dat bij algemene maatregel van bestuur nader kan worden gereguleerd op welke wijze de curator bij het uitoefenen van zijn taak rekening houdt met belangen van maatschappelijke aard. Daarbij kunnen regels worden vastgesteld voor faillissementen betreffende bepaalde categorieën van schuldenaren. Als bepaalde maatschappelijke

belangen kenmerkend zijn voor een groep schuldenaren is het wenselijk dat wordt geconcretiseerd op welke wijze de curator daarmee rekening moet houden. Dit biedt de curator aanknopingspunten bij het maken van belangenafwegingen. Bovendien dragen deze regels bij aan de gelijke behandeling van gelijke gevallen en kan nader worden geconcretiseerd hoe maatschappelijke schade kan worden voorkomen.

Nieuw onderdeel Eb

Artikel 106a, eerste lid, onderdeel f, Fw regelt dat de rechter op verzoek van de curator of het OM een civielrechtelijk bestuursverbod kan opleggen aan degene die de 'stille voorbereidingsfase' oneigenlijk hebben gebruikt. Deze regeling is al opgenomen in de WCO I. De voorgestelde aanpassing betreft een correctie op de samenloopbepaling in Artikel III van de WCO I.

Subonderdeel B: Artikel 363, eerste lid, Fw

In artikel 363, eerste lid, Fw, wordt het toepassingsbereik van de WCO I aangescherpt. In eerste instantie wordt bepaald dat alleen schuldenaren die activiteiten verrichten van maatschappelijk belang een verzoek tot aanwijzing van een beoogd curator kunnen indienen. Deze open norm laat ruimte aan de rechter om aan de hand van de omstandigheden van het geval te bepalen of daarvan sprake is. Daarnaast kan bij algemene maatregel van bestuur worden geconcretiseerd wat onder activiteiten van maatschappelijk belang in ieder geval moet worden verstaan (artikel 363, negende lid, Fw).

Ten tweede wordt bepaald dat de meerwaarde die de schuldenaar moet aantonen om in aanmerking te komen voor een aanwijzing van een beoogd curator, moet zien op de bescherming van de belangen van diegenen ten behoeve van wie hij de genoemde activiteiten verricht. Als de schuldenaar een ziekenhuis is, gaat het om de belangen van de patiënten en als de schuldenaar een onderwijsinstelling is, gaat het om de belangen van de scholieren en de studenten. De 'stille voorbereidingsfase' moet in ieder geval een abrupte stilval kunnen voorkomen van de activiteiten van de schuldenaar na zijn faillietverklaring om te voorkomen dat de belangen van deze groep ernstig worden geschaad.

In de voorgestelde aanpassing ligt besloten dat als de meerwaarde wordt aangetoond, dit opweegt tegen de omstandigheid dat de voorbereiding in stilte plaatsvindt.

Artikel 363, negende lid, Fw

Artikel 363, negende lid, Fw is nieuw. Het bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de toepassing van de 'stille voorbereidingsfase' en de aard daarvan. De voorgestelde aanpassing in artikel 363, eerste lid, Fw brengt mee dat alleen

ondernemingen kunnen worden toegelaten tot een 'stille voorbereidingsfase' die activiteiten verrichten van maatschappelijk belang. Deze open norm is gewenst, zodat deze toepasbaar blijft ongeacht ontwikkelingen in de praktijk.

Tegelijkertijd is het wenselijk dat nader kan worden geconcretiseerd welke activiteiten van maatschappelijk belang worden geacht indien een dergelijke verduidelijking later nodig blijkt. Deze maatschappelijke context brengt de wenselijkheid aan het licht om ook sectorspecifieke regels op te kunnen stellen, zoals hiervoor in het Algemeen deel omschreven. Een algemene maatregel van bestuur is hiervoor bij uitstek geschikt, omdat het een flexibel instrument is, dat kan worden aangepast naargelang ontwikkelingen in de praktijk dat vragen.

Artikel 364, eerste lid, Fw

De voorgestelde aanpassing in artikel 364, eerste lid, Fw betreft de toevoeging dat de beoogd curator ook belangen behartigt van maatschappelijke aard. Het is van belang dat de beoogd curator ertoe is uitgerust om tijdens de 'stille voorbereidingsfase' maatschappelijke belangen adequaat te behartigen. Het zijn immers deze belangen die een zorgvuldige voorbereiding van het faillissement vergen. Daarnaast is deze toevoeging in overeenstemming met de wettelijke verankering van de maatschappelijke taak van de curator. De beoogd curator is immers betrokken bij de 'stille voorbereidingsfase' als toekomstig beheerder en vereffenaar van de failliete boedel (artikel 68, eerste lid, Fw). De taakstelling van de curator werpt in die zin ook zijn schaduw vooruit op zijn taak als beoogd curator in de 'stille voorbereidingsfase'.

Artikel II

Artikel II betreft de gebruikelijke inwerkingtreding.

De Minister voor Rechtsbescherming,

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @cms-dsb.com>
Verzonden: donderdag 12 november 2020 23:10
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e ; 10.2.e (Rechtbank 10.2.e 10.2.e)'
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e,
Veel dank! Ik heb de aangepaste novelle en de MvT met veel interesse en genoeg gelezen.
Het zijn mooie stukken geworden. Naar mijn idee beter werkbaar in de praktijk.
Ik zag een typo in de MvT op p. 3, 2^e regel: 'dit' reden moet zijn 'die' reden. Ik ben benieuwd wat de stakeholdersgroep hiervan vindt. Succes!

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Advocaat | Partner

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
F +31 10.2.e
E 10.2.e @cms-dsb.com

CMS Derks Star Busmann N.V.
Atrium | Parnassusweg 737 | 1077 DG Amsterdam | Nederland
cms.law

Routebeschrijving: [Utrecht](#) | [Amsterdam](#) | [Brussel](#)

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: donderdag 12 november 2020 17:48
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e (Rechtbank 10.2.e)'
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste allen,

Hierbij stuur ik jullie het concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I met Memorie van toelichting, zoals wij naar de klankbordgroep faillissementsrecht hebben gestuurd. Veel dank nogmaals voor jullie inbreng, die we hierin mee hebben kunnen nemen, ook voor jouw onderstaande aanvullingen nog 10.2.g!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Van: 10.2.e <10.2.e@cms-dsb.com>

Verzonden: maandag 9 november 2020 23:36

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e <10.2.e@cms-dsb.com>; 10.2.e (Rechtbank 10.2.e) <10.2.e@rechtspraak.nl>

CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e <10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e,

10.2.e

Ik stuur jullie dit zodat jullie kunnen kijken of jullie vinden dat deze nuttig zijn én passen binnen het doel van de novelle.

Ik verwacht dat jullie er niets mee kunnen doen (omdat het de arbeidsrechtelijke kwestie teveel raakt en die willen jullie buiten de deur houden) maar ik wilde het jullie toch hebben gestuurd, voor de zekerheid.

Veel succes met de afronding van de voorbereidingen! Ben benieuwd naar het vervolg.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Advocaat | Partner

T +31 10.2.e

M +31 10.2.e

F +31 10.2.e

E 10.2.e <10.2.e@cms-dsb.com>

CMS Derks Star Busmann N.V.

Atrium | Parnassusweg 737 | 1077 DG Amsterdam | Nederland

cms.law

Routebeschrijving: [Utrecht](#) | [Amsterdam](#) | [Brussel](#)

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e <10.2.e@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 9 november 2020 14:28

Aan: 10.2.e @cms-dsb.com>; '10.2.e (Rechtbank 10.2.e)'
<10.2.e@rechtspraak.nl>; 10.2.e @cms-dsb.com>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

Dank voor jullie inbreng! Heel waardevol weer. We zijn aan de slag met een volgende versie plus MvT. We houden jullie op de hoogte.

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @cms-dsb.com>
Verzonden: maandag 9 november 2020 14:19
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>; '10.2.e (Rechtbank 10.2.e)'
10.2.e@rechtspraak.nl>; 10.2.e @cms-dsb.com>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e,

In aanvulling op de suggesties van 10.2.e en 10.2.e, stuur ik hierbij mijn suggesties.

In het belang van alle partijen, zou het heel mooi zijn als deze wetgeving er komt!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Advocaat

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
F +31 10.2.e
E 10.2.e @cms-dsb.com

CMS Derks Star Busmann N.V.
Atrium | Parnassusweg 737 | 1077 DG Amsterdam | Nederland
cms.law

Routebeschrijving: [Utrecht](#) | [Amsterdam](#) | [Brussel](#)

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <l.g.montagne@minjenv.nl>
Verzonden: maandag 2 november 2020 16:43
Aan: 10.2.e (Rechtbank 10.2.e @rechtspraak.nl>; 10.2.e
10.2.e @cms-dsb.com>; 10.2.e @cms-dsb.com>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR <10.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: Concept voorontwerp novelle WCO I

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

In vervolg op onze eerdere bespreking, stuur ik jullie hierbij graag een concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I. Het stuk heeft geen officiële status. Het is een slechts door ons opgesteld ambtelijk voorontwerp dat nog niet aan de Minister voor Rechtsbescherming is voorgelegd. Daarom verzoek ik jullie vriendelijk om het stuk vertrouwelijk te behandelen.

Onze planning is om een voorontwerp - met toelichting - te bespreken in de klankbordgroepbijeenkomst op 25 november a.s.

Zouden jullie met het oog daarop gelegenheid hebben om voor 10 november a.s. jullie opmerkingen op het stuk met ons te delen?

We zijn erg benieuwd naar jullie reacties en willen jullie alvast hartelijk danken voor het meedenken!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

This email and its attachments are confidential and may contain legally privileged information. You should not disclose the contents to any other person. If you are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete this email from your system.

CMS Derks Star Busmann N.V. is registered with the trade register in Amsterdam under no. 30201194 and RPR Brussels 0877.478.727. All services and other work are carried out under an agreement of instruction ('overeenkomst van opdracht') with CMS Derks Star Busmann N.V. (a Dutch public limited company). The agreement is subject to the General Conditions of CMS Derks Star Busmann N.V., which have been filed with the registrar of the District Court Amsterdam, the Netherlands (no. 2017/51). Any liability shall be limited according to these General Conditions. A copy of the General Conditions will be forwarded upon request.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Ambtelijk voorontwerp

Wijziging van de Wet continuïteit ondernemingen I ter beperking van het toepassingsbereik tot activiteiten van maatschappelijk belang en het voorkomen en beperken van schade aan maatschappelijk welzijn

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet continuïteit ondernemingen I te wijzigen ter beperking van het toepassingsbereik tot activiteiten van maatschappelijk belang en het voorkomen en beperken van schade aan maatschappelijk welzijn;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

11.1

11.1

Met opmerkingen [10.2.e]: In het wetsvoorstel wordt gesproken over "*afwikkeling van een eventueel faillissement*". De WCO I is juist van toepassing indien een onderneming op hele korte termijn failliet zal gaan. Daarom wellicht het woord "*activiteiten*" wijzigen in "*eventuele faillissementen*"?

Met opmerkingen [10.2.e]: Wellicht veranderen in "*eventuele faillissementen van ondernemingen met activiteiten van maatschappelijk belang*".

Met opmerkingen [10.2.e]: Hoewel "*welzijn*" een nieuw begrip is, vind ik dit begrip wel passend in dit geval. Maatschappelijk welzijn gaat om het hebben en behouden van een bepaalde kwaliteit van leven en wordt naar mijn mening onder meer minimaal bepaald door: gezondheid(enzorg), huisvesting, en inkomen.

Met opmerkingen [10.2.e]: Zie opmerking nr. 2 van 10.2.e.

11.1

11.1

11.1

Met opmerkingen [10.2.e]: De Hoge Raad heeft geoordeeld dat de curator rekening mag houden met zwaarwegende maatschappelijke belangen. De vraag is hoe dit zich verhoudt met de primaire taak van de curator: het belang van de gezamenlijke crediteuren behartigen. In geval van tegenstrijdigheid tussen deze belangen, wanneer mag (of moet zelfs) de curator het zwaarwegende maatschappelijke belang laten prevaleren? Nu is de beslissing daarvan aan de rechter-commissaris overgelaten. Dit geeft veel flexibiliteit maar ook onzekerheid en laat de vraag wanneer de curator het zwaarwegende maatschappelijke belang mag/moet laten prevaleren onbeantwoord. Als curator zou ik dan erg terughoudend zijn en al snel de beslissing aan de rechter-commissaris overlaten, terwijl in de praktijk juist snel handelen van de curator gewenst is (bijvoorbeeld beslissing in faillissement van Slotervaart om zorg te continueren, terwijl de gezamenlijke crediteuren beter af waren geweest bij directe sluiting van het ziekenhuis). Tenslotte vind ik deze toets niet bij de functie van een rechter-commissaris passen. De rechter-commissaris is een toezichthouder en houdt dus toezicht op het functioneren van de curator. Dit brengt met zich dat de curator het beleid bepaalt en de rechter-commissaris dat toetst. Nu moet de rechter-commissaris, zonder enige maatstaf in de wet, bepalen of een bepaald belang prevaleert boven het belang van de gezamenlijke schuldeisers.

Daarnaast vind ik het een nadeel dat nu vast staat dat de curator zwaarwegende belangen **niet** mag laten prevaleren (ook niet voor enkele dagen) **tenzij** hij toestemming van de rechter-commissaris heeft **en** belanghebbenden zijn gehoord. Bijvoorbeeld: indien een curator (los van een pre-pack) 2 biedingen ontvangt voor een doorstart:

- Bieding 1: overname som EUR 48.000, aantal werknemers die een aanbod ontvangen 100.
- Bieding 2: overname som EUR 50.000, aantal werknemers die een aanbod ontvangen 10.

Nu kan de curator bieding 1 voorleggen ter goedkeuring aan de r-c (aangezien de overname som slechts EUR 2.000 minder is maar er wel aan 100 (ipv 10) werknemers een aanbod wordt gedaan (en dus zwaarwegende belangen laat prevaleren)). Na aanpassing van de wetgeving [...]

Met opmerkingen [10.2.e]: Dit kan in de praktijk voor (onwenselijke) vertraging zorgen. Het oproepen van belanghebbenden duurt minimaal enkele dagen, zeker als er diverse belanghebbenden zijn (grote crediteuren zoals de banken, werknemers en de "maatschappelijke partij" (bijvoorbeeld cliënten of patiënten).

Met opmaak: Nederlands (standaard)

Met opmaak: Nederlands (standaard)

11.1

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @dnb.nl
Verzonden: donderdag 19 november 2020 12:54
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS); 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e (FM/FS)
CC: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl
Onderwerp: Call re novelle?

Beste allen,

Inmiddels hebben wij de door 10.2.e toegezonden concept novelle kunnen bekijken. Ik begreep dat er ook een licht aangepaste versie met de klankbordgroep is gedeeld; die verzie zouden wij ook nog graag ontvangen.

Wij zouden graag volgende voor de klankbordgroep nog even contact met jullie hebben om enkele vragen te bespreken die wij hebben, en om kort te spreken over vervolgstappen.

Wij zouden beschikbaar zijn op:

- Maandag 16u-16u30 of 17-18u
- Dinsdag 15u-15u30
- Woensdag tussen 9u30 en 11u

Graag horen wij wat MinFin en Min J&V uitkomt en dan zullen wij een uitnodiging versturen.

Groet, 10.2.e

10.2.e

Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V.
Legal Services

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

From: 10.2.e (JUZA_IIBB)
Sent: vrijdag 6 november 2020 14:30
To: 10.2.e BD/DWJZ/PR'; 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS)
Cc: 10.2.e (FM/FS); 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e (JUZA_IIBB); 10.2.e (JUZA_JUZA)
Subject: RE: Novelle WCO I

Beste allen,

10.2.e: dank voor toezending van het stuk en de toelichting op de timing. Wij zullen intern bespreken hoe dit het best verder kan worden genomen en melden ons daarna weer.

Voor 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e hecht ik ter achtergrond nog het memo aan dat wij eerder aan 10.2.e en 10.2.e hadden gestuurd, dat donderdag ter sprake kwam. Hierin staat een korte toelichting van waarom wij denken dat een beoogd curator meerwaarde kan hebben bij een aanstaand faillissement van een bank of verzekeraar. Zoals het memo vermeldt, is dit vertrouwelijk ter gedachtevorming en is dit onderwerp nog niet DNB-breed afgestemd. Wij hebben de komende tijd nader contact. Voor nu vast een goed weekend toegewenst!

Groet, 10.2.e

10.2.e

Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V.
Legal Services

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

From: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e@minjenv.nl]
Sent: donderdag 5 november 2020 17:17
To: 10.2.e (JUZA_IIBB) <10.2.e@dnb.nl>; 10.2.e (FM/FS) <10.2.e@minfin.nl>; 10.2.e (FM/FS) 10.2.e@minfin.nl>
Cc: 10.2.e (FM/FS) 10.2.e@minfin.nl; 10.2.e BD/DWJZ/PR 10.2.e@minjenv.nl>
Subject: Novelle WCO I

Beste allen,

In vervolg op onze bespreking zojuist, stuur ik jullie hierbij graag het concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I. Het stuk heeft geen officiële status. Het is een slechts door ons opgesteld ambtelijk voorontwerp dat nog niet aan de Minister voor Rechtsbescherming is voorgelegd. Daarom verzoek ik jullie vriendelijk om het stuk vertrouwelijk te behandelen.

Onze planning is om 11 november a.s. een voorontwerp met toelichting toe te sturen naar de leden van de klankbordgroep, zodat we deze kunnen bespreken in de klankbordgroepbijeenkomst op 25 november a.s. We zouden in deze versie jullie eventuele punten over toepassing van de regeling op banken en verzekeraars kunnen meenemen.

Als deze timing voor jullie te krap is, kunnen we overleggen hoe we in het kader van de consultatie kunnen komen tot een aanvulling van de regeling langs de lijnen die we bespraken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....
M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen. Gebruik van informatie door onbevoegden, openbaarmaking of vermenigvuldiging is verboden en kan leiden tot aansprakelijkheid.

De afzender is niet aansprakelijk voor schade die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. De e-mails en eventueel bijgevoegde bestanden zijn volgens een standaardprocedure gecontroleerd op computervirussen. Deze controle kan aanwezigheid van malware, zoals virussen, echter niet geheel uitsluiten.

The information sent in or enclosed with this email is confidential and intended solely for the addressee. If you have received this email but are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the message. Please be advised that the unauthorised use, disclosure, dissemination or distribution of information is prohibited by law and may entail liability.

The sender cannot be held liable for damage in connection with risks inherent in electronic message transfer. The sender has taken standard precautions to verify no computer viruses are present in this email or any attachments it may contain. However, the presence of malware, such as viruses, cannot be ruled out.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @nysingh.nl>
Verzonden: donderdag 19 november 2020 16:59
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020 [Nysingh-237297]

Dank voor je snelle reactie, 10.2.e! Ik zal in mijn mail aan 10.2.e ook aangeven dat ik de stukken, na overleg met jou en op vertrouwelijke basis, met hem deel en dat het niet de bedoeling is de inhoud ervan te delen (tijdens het webinar of anderszins).

Fijne avond alvast!

Met vriendelijke groet,

10.2.e
advocaat

Nysingh | Vosselmanstraat 1 | 7311 CL | Apeldoorn
Postbus 10100 | 7301 GC | Apeldoorn | Nederland

T : +31 10.2.e
M : +31 10.2.e
F : +31 10.2.e
E : 10.2.e @nysingh.nl

Werkdagen: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag
Secretaresse: 10.2.e

Alle werkzaamheden van Nysingh advocaten – notarissen N.V. (ingeschreven in het handelsregister onder nr. 08118371) worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en te raadplegen op www.nysingh.nl/algemene-voorwaarden. In deze voorwaarden is onder meer onze aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de beroepsaansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval aanspraak op uitkering geeft, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico volgens de desbetreffende polis.

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e @minjenv.nl]
Verzonden: donderdag 19 november 2020 16:56
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020

Beste 10.2.e,

Fijn dat je me hiervoor benadert. 10.2.e heeft het concept voorontwerp en de memorie van toelichting niet via onze kanalen ontvangen. Het is akkoord als je de stukken vertrouwelijk met hem deelt. In dit stadium is het nog niet de bedoeling dat het concept in zijn webinar wordt besproken. Dat is natuurlijk anders zodra de regeling in consultatie is gegaan en openbaar is geworden.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e <[redacted]@nysingh.nl>

Verzonden: donderdag 19 november 2020 15:37

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e <[redacted]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020 [Nysingh-237297]

Beste 10.2.e,

Dank voor toezending van de novelle en de toelichting. 10.2.e verzorgt voor de VAAN een webinar over overgang van onderneming tijdens faillissement. Misschien heeft hij de stukken van jullie, gezien zijn eerdere betrokkenheid bij de schrijfgroep in het kader van de WOVOF al toegestuurd gekregen, maar zo niet: mag ik de stukken naar hem doorsturen?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

advocaat

Nysingh | Vosselmanstraat 1 | 7311 CL | Apeldoorn
Postbus 10100 | 7301 GC | Apeldoorn | Nederland

T: +31 10.2.e
M: +31 10.2.e
F: +31 10.2.e
E: 10.2.e <[redacted]@nysingh.nl>

Werkdagen: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Secretaresse: 10.2.e

Alle werkzaamheden van Nysingh advocaten – notarissen N.V. (ingeschreven in het handelsregister onder nr. 08118371) worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en te raadplegen op www.nysingh.nl/algemene-voorwaarden. In deze voorwaarden is onder meer onze aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de beroepsaansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval aanspraak op uitkering geeft, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico volgens de desbetreffende polis.

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR [mailto:10.2.e@minjenv.nl]

Verzonden: donderdag 12 november 2020 16:29

Onderwerp: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020

Beste allen,

Ten behoeve van de klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht op woensdag 25 november 2020 om 13 uur, ontvangt u hierbij het eerder aangekondigde concept voorontwerp van de novelle bij de WCO I met memorie van toelichting.

Ons streven is om korte termijn met dit voorontwerp in consultatie te gaan. Graag bespreken wij dit tijdens de bijeenkomst met u, zodat we uw inbreng kunnen meenemen alvorens in consultatie te gaan.

Graag tot dan!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt.

Als u dit bericht per abuis heeft ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen, de inhoud niet onder derden te verspreiden of te gebruiken en de afzender te informeren.

This message is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please destroy this message and notify us immediately.

You should not copy or use it for any other purpose nor disclose its contents to any other person.

Kamer van Koophandel/Chamber of Commerce: 08118371

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @pensioenfederatie.nl>
Verzonden: woensdag 25 november 2020 16:40
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: thx: aanmelding: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur
Bijlagen: kst-33977-6.pdf

Goedemiddag 10.2.e en 10.2.e,

Fijn dat we dit overleg konden doen. En jullie toelichting is altijd erg prettig.

Bijgaand de brief uit 2015 waarin vanuit de overheid een aantal organisaties als organisaties van openbaar belang worden aangemerkt. Althans het was een aankondiging dat dit ging gebeuren.

Wat mij opvalt in bijgaande brief is dat er toch bij bijzonder relevante organisaties/sectoren (ziekenhuizen, onderwijsinstellingen en gemeentelijke instellingen) relatief snel wordt gekozen om die niet als OOB aan te merken.

In de conceptnovelle komen bijna letterlijk de organisaties die dicht bij of rond de overheid zijn georganiseerd terug. Ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, netbeheerders, waterbeheerder etc.

Natuurlijk snap ik dat VWS een vraag uit de Kamer wil oppakken, maar waarom was er destijds dan verzet tegen het opnemen van diezelfde instellingen op de lijst OOB. Mijn oproep is dus om vanuit dat perspectief nog eens naar maatschappelijk belang te kijken. Volgens mij is dat precies hetzelfde als het criterium van de organisatie van openbaar belang. Het is denk ik beter om ziekenhuizen en onderwijsinstellingen aan de OOB-lijst toe te voegen en dan in de toelichting bij de novelle te verwijzen naar de OOB-lijst als het gaat om het criterium maatschappelijk belang (mogelijk exclusief het beursgenoteerde bedrijf).

Qua timing mogelijk niet haalbaar, maar ik denk dat consistentie vanuit de overheid als regelgever goed is.

Nogmaals dank. En graag tot de volgende keer.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Beleidsadviseur

Prinses Margrietplantsoen 90
2595 BR DEN HAAG
Postbus 93158
2509 AD DEN HAAG

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
E 10.2.e @pensioenfederatie.nl
W www.pensioenfederatie.nl

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: woensdag 25 november 2020 10:49
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: aanmelding: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur

Beste 10.2.e,

Zeker, ik had de Webex vergadering al wel uitgestuurd vanochtend. Ik heb je geprobeerd toe te voegen. Heb je een uitnodiging gekregen?

Zo niet, dan tref je hierbij een link aan en – als die niet werkt – de vergadercode plus wachtwoord die handmatig ingevoerd moeten worden in Webex.

Koppeling:

10.2.e

Vergaderingsnummer: 10.2.e

Wachtwoord: 10.2.e

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @pensioenfederatie.nl>

Verzonden: woensdag 25 november 2020 10:41

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: aanmelding: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur

Goedemorgen 10.2.e,

Kan ik mij nog aanmelden 10.2.e @pensioenfederatie.nl) voor het overleg vanaf 13.00 uur? Ik zag dat ik nog niet reageerde op onderstaand verzoek.

Merci alvast!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Beleidsadviseur

Prinses Margrietplantsoen 90
2595 BR DEN HAAG
Postbus 93158
2509 AD DEN HAAG

T +31 10.2.e

M +31 10.2.e

E 10.2.e @pensioenfederatie.nl

W www.pensioenfederatie.nl

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 18 november 2020 10:42

Onderwerp: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur

Beste allen,

In vervolg op de inhoudelijke inbreng voor de Klankbordgroepbijeenkomst die ik u toestuurde, treft u hierbij een aantal punten aan van organisatorische aard.

De bijeenkomst kan vanwege de corona maatregelen ook dit keer niet fysiek plaatsvinden helaas. Wij zullen elkaar spreken via een digitale video vergadering. Vergaderen op deze manier, brengt enige beperkingen mee. Om het overleg overzichtelijk te kunnen houden, stellen wij de volgende vergadermethode voor:

- Het ministerie zal het onderwerp op de agenda kort introduceren.
- Vervolgens wordt er een ronde gehouden waarin steeds één vertegenwoordiger per organisatie de gelegenheid krijgt om kort te reageren op de bijdrage van het ministerie en vragen te stellen.
- Het ministerie zal daarop reageren.

Wij vinden het jammer dat ons overleg ook dit keer op deze wat statische wijze zal moeten plaatsvinden, maar hopen op uw begrip.

Graag verneem ik wie uw organisatie zal vertegenwoordigen tijdens de Klankbordgroepbijeenkomst en op welk e-mailadres ik deze persoon kan bereiken. Ik zal woensdag 25 november 2020 de vertegenwoordigers per e-mail een uitnodiging sturen met een link voor het video-overleg.

Overeenkomstig de reeds gestuurde *save the date*, start de bijeenkomst om 13.30 uur. Het overleg zal plaatsvinden via Cisco Webex dat wij als overheid gebruiken voor video-vergaderen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e

Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security

Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department

Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands

.....

M +31 10.2.e

<http://www.justitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Verzonden: donderdag 26 november 2020 23:08
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur [WS-52928]

Beste 10.2.e,

Dank nog voor je bericht en jullie inbreng in de bijeenkomst! Heel waardevol. Jammer dat de tijd voor dit onderdeel wat krap werd. Als er punten zijn die jullie nu niet met ons hebben kunnen delen, dan kan dat natuurlijk alsnog. Anders zien we de reactie van Insolad in de consultatie met belangstelling tegemoet!

Vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 25 november 2020 15:56
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur [WS-52928]
Urgentie: Hoog

Beste 10.2.e,

Ik heb om 16 uur mijn volgende team call staan omdat ik er vanuit ging dat 2,5 uur in eerste instantie toereikend voor het overleg zou zijn. Ik geloof dat dat ook voor 10.2.e geldt (maar dat weet ik niet zeker). Ik ben dus om 16 uur uit de call.

Ik hoor 10.2.e nu een en ander zeggen over de taak van de curator. Insolad heeft daar altijd wel gedachten over; t.z.t. zullen we in de consultatie ronde daar nog op reflecteren mocht dat nodig zijn.

In ieder geval veel dank voor het overleg!

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: donderdag 19 november 2020 16:00
Aan: 10.2.e @wijnenstael.nl>
CC: 10.2.e @freshfields.com>
Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur [WS-52928]

Beste 10.2.e,

Dank voor je bericht. Staat genoteerd!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@wijnenstael.nl>

Verzonden: donderdag 19 november 2020 15:49

Aan: 10.2.e <10.2.e@minjenv.nl>

CC: 10.2.e <10.2.e@freshfields.com>

Onderwerp: RE: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur [WS-52928]

Beste 10.2.e,

Namens Insolad zullen 10.2.e en ik het video-overleg bijwonen.

Met groet,

10.2.e

MR. 10.2.e

PARTNER

**WYN
STAE**
ADVOCATEN

Maliesingel 20
3581 BE Utrecht
Postbus 354
3500 AJ Utrecht

WIJENSTAE.NL

WIJN & STAE ADVOCATEN N.V. is gevestigd te Utrecht en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30217818.
Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten.
Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren.

Van: 10.2.e <10.2.e@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 18 november 2020 10:42

Onderwerp: Klankbordgroepbijeenkomst faillissementsrecht 25 november 2020, 13.30 uur

Beste allen,

In vervolg op de inhoudelijke inbreng voor de Klankbordgroepbijeenkomst die ik u toestuurde, treft u hierbij een aantal punten aan van organisatorische aard.

De bijeenkomst kan vanwege de corona maatregelen ook dit keer niet fysiek plaatsvinden helaas. Wij zullen elkaar spreken via een digitale video vergadering. Vergaderen op deze manier, brengt enige beperkingen mee. Om het overleg overzichtelijk te kunnen houden, stellen wij de volgende vergadermethode voor:

- Het ministerie zal het onderwerp op de agenda kort introduceren.
- Vervolgens wordt er een ronde gehouden waarin steeds één vertegenwoordiger per organisatie de gelegenheid krijgt om kort te reageren op de bijdrage van het ministerie en vragen te stellen.
- Het ministerie zal daarop reageren.

Wij vinden het jammer dat ons overleg ook dit keer op deze wat statische wijze zal moeten plaatsvinden, maar hopen op uw begrip.

Graag verneem ik wie uw organisatie zal vertegenwoordigen tijdens de Klankbordgroepbijeenkomst en op welk e-mailadres ik deze persoon kan bereiken. Ik zal woensdag 25 november 2020 de vertegenwoordigers per e-mail een uitnodiging sturen met een link voor het video-overleg.

Overeenkomstig de reeds gestuurde *save the date*, start de bijeenkomst om 13.30 uur. Het overleg zal plaatsvinden via Cisco Webex dat wij als overheid gebruiken voor video-vergaderen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

mr. 10.2.e
Wetgevingsjurist / Legislative lawyer

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation Department
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 / P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag / The Hague | The Netherlands
.....

M +31 10.2.e
<http://www.iustitie.nl/>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e . - BD/DWJZ/PR
Verzonden: woensdag 3 maart 2021 14:17
Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: Commissie Insolventierecht: Aanvullend stuk vergadering 14 december 2020

Van: 10.2.e . - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: woensdag 9 december 2020 16:23
Aan: 10.2.e @nautadutilh.com' 10.2.e @nautadutilh.com>; '10.2.e @rug.nl' <10.2.e @rug.nl>; 10.2.e @rechtspraak.nl' <10.2.e @rechtspraak.nl>; '10.2.e @vil.nl' 10.2.e @vil.nl>; 10.2.e @rechtspraak.nl' 10.2.e @rechtspraak.nl>; 10.2.e @AllenOvery.com' 10.2.e @AllenOvery.com>; 10.2.e @wijnenstael.nl>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>; 10.2.e @jur.ru.nl' 10.2.e @jur.ru.nl>; 10.2.e @wijnenstael.nl>
Onderwerp: Commissie Insolventierecht: Aanvullend stuk vergadering 14 december 2020

Beste commissieleden,

In aanvulling op onderstaande mail en ter voorbereiding op agendapunt 5 een kort verslag van de bespreking van de novelle met de klankbordgroep herijking faillissementsrecht.

Tot ziens maandag!

Vriendelijke groet,
10.2.e

Van: 10.2.e . - BD/DWJZ/PR
Verzonden: maandag 30 november 2020 15:53
Aan: 10.2.e @nautadutilh.com' 10.2.e @nautadutilh.com>; '10.2.e @rug.nl' 10.2.e @rug.nl>; 10.2.e @rechtspraak.nl' <10.2.e @rechtspraak.nl>; '10.2.e @vil.nl' 10.2.e @vil.nl>; 10.2.e @rechtspraak.nl' 10.2.e @rechtspraak.nl>; '10.2.e @AllenOvery.com' 10.2.e @AllenOvery.com>; '10.2.e @wijnenstael.nl' 10.2.e @wijnenstael.nl>
CC: 10.2.e - BD/DWJZ/PR 10.2.e @minjenv.nl>; '10.2.e @jur.ru.nl' 10.2.e @jur.ru.nl>; '10.2.e @wijnenstael.nl' 10.2.e @wijnenstael.nl>
Onderwerp: Commissie Insolventierecht: Stukken vergadering 14 december 2020

Beste commissieleden,

Ter bespreking op de vergadering van 14 december aanstaande, van 14.00 – 17.00 uur, stuur ik jullie hierbij de stukken betreffende de novelle bij de WCO I. Het betreft een ambtelijk voorontwerp, dat ook nog in (internet)consultatie zal gaan. Tevens bijgevoegd de agenda.
De stukken betreffende de implementatiewet en de concept-notulen worden nagezonden. De Web-ex uitnodiging volgt vlak voor de vergadering.

Vriendelijke groet,
10.2.e

mr. dr. 10.2.e
Wetgevingsjurist

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

.....
M +31 10.2.e
10.2.e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Onderwerp: novelle bij het wetsvoorstel betreffende de WCO I

De bespreking van het concept voorontwerp met de klankbordgroep heeft – kort gezegd – de volgende inbreng opgeleverd.

- Veruit de meeste deelnemers aan het overleg staan positief tegenover de voorgestelde regeling, met dien verstande dat er nog wel een aantal aandachtspunten naar voren werden gebracht. Daarbij stellen sommigen zich de vraag of het echt nodig is om dit te doen. Anderen zijn daarvan overtuigd. Zij wijzen erop dat gedacht wordt dat een voorbereiding niet meer kan en dat het daarom niet meer geprobeerd wordt, terwijl het wel kan als de doelstelling is het voorkomen van maatschappelijke schade. Ook speelt nog steeds mee dat er arrondissementen zijn waar de in de rechtspraak ontwikkelde '*pre pack methode*' hoe dan ook nog nooit is toegepast (het oorspronkelijke doel van de WCO I was om die methode overal beschikbaar te krijgen).
- Twee deelnemers zijn kritisch. Dit komt met name omdat deze deelnemers menen dat er nu vooral behoefte is aan een regeling ter bescherming van werknemers in faillissement. Zij zijn het er niet mee eens dat de daarvoor bedoelde regeling – het eerder geconsulteerde voorontwerp betreffende nieuwe Wet overgang van onderneming in faillissement – voorlopig wordt aangehouden omdat er in de Heiploeg-zaak opnieuw prejudiciële vragen zijn gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- In onderdeel B wordt het toepassingsbereik van de WCO I aangepast:
  - De regeling wordt toegespitst op gevallen waarin sprake is van een eventueel faillissement van een schuldenaar met een onderneming die activiteiten verricht van maatschappelijk belang.
  - Doel van de toepassing van de WCO I is daarbij om met de voorbereiding van het faillissement te voorkomen dat deze activiteiten abrupt stilvallen na de faillietverklaring en de belangen worden geschaad van diegenen ten behoeve van wie die activiteiten worden verricht.Dit roept bij verschillende deelnemers de vraag op wie de kosten zou moeten dragen bij een dergelijke voorbereiding van het faillissement. Nu is dit de onderneming zelf, maar heeft de overheid hierin ook een rol?
- Hoewel onderkend wordt dat bij de voorgestelde regeling deels sprake is van codificatie van de jurisprudentie, vindt een aantal deelnemers ook dat ervoor gewaakt moet worden dat er geen apart regime komt voor ondernemingen met een maatschappelijk belang (zoals nu al het geval is bij banken en verzekeraars). Dit houdt ook verband met de eerdere opmerkingen over wie de kosten draagt van de voorbereiding en over het voorstel tot introductie van een verplichting voor de bestuurders van dit type ondernemingen om de WCO I te gebruiken (zie hieronder). Dit kan namelijk ook gevolgen hebben voor de financierbaarheid van die ondernemingen.

- De WCO I ziet nu dus op een specifieke groep ondernemingen. Enkele deelnemers zouden wel een stap verder willen gaan; zouden bestuurders van deze ondernemingen niet verplicht moeten worden om tijdig gebruik te maken van de WCO I? Redenering is hier; door niets te doen, vernietigen bestuurders actief. Dit wordt nu nog niet afgedekt door het Beklamel-arrest; het zal geregeld moeten worden. Dit zou geregeld kunnen worden in de bepalingen betreffende van de bestuurdersaansprakelijkheid (artikelen 2:138 en 248 BW) en zou aansluiten bij 19 van de Richtlijn betreffende herstructurering en insolventie (*verplichtingen bestuurders bij dreigende insolventie*).
- De voorgestelde regeling omvat twee delegatiegrondslagen:
  - In onderdeel A wordt aan artikel 68 Fw een nieuw vijfde lid toegevoegd; bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van faillissementen van bepaalde categorieën van schuldenaren nader worden bepaald op welke wijze de curator bij het uitoefenen van zijn taak rekening houdt met belangen van maatschappelijke aard.
  - in onderdeel B, wordt een nieuw negende lid aan artikel 363 Fw toegevoegd; bij algemene maatregel van bestuur kan nader worden bepaald welke activiteiten van maatschappelijk belang zijn, en kunnen nadere regels worden gesteld over de aard van de voorbereiding van het faillissement.

Verschillende deelnemers zijn hier kritisch over.

- Zij vinden dat je niet moet gaan 'dichtregelen' wat moet worden verstaan onder activiteiten van maatschappelijke aard, hoe de curator zich op het faillissement moet voorbereiden en hoe de curator in faillissement het algemeen belang moet afwegen tegen de belangen van individuele schuldeisers. Je moet hier juist ruimte laten aan de curator en de rechter-commissaris om maatwerk te kunnen leveren. Een AMvB kan hooguit wat kaders schetsen, want anders gaat die juist belemmerend werken.
- Wat betreft het laatste punt – de behartiging van maatschappelijke belangen – menen deze deelnemers dat dit in de praktijk al voldoende duidelijk is. Als vanuit de ministeries wordt aangegeven dat uit praktijkervaringen blijkt dat curatoren hier heel verschillend mee omgaan, wordt de suggestie gedaan om in de toelichting nog eens goed uiteen te zetten wat er in dit kader van de curator verwacht wordt. Eventueel zou:
  - ✓ bij de consultatie nog de vraag kunnen worden opgeworpen of er behoefte is aan aanvullende regels en, zo ja, op welke punten dan precies;
  - ✓ overwogen kunnen worden om bij dit type faillissementen de instelling van een schuldeiserscommissie voor te schrijven. Deze commissie dient de curator van advies. In dat kader zou ook de mogelijkheid kunnen worden geboden van een 'toegevoegd expert'.
- In onderdeel A, wordt dan de taakomschrijving van de curator in artikel 68, eerste lid, Fw toegevoegd dat de curator ook tot taak heeft rekening te houden met belangen van maatschappelijke aard. Uit de toelichting lijkt te volgen dat de maatschappelijke belangen gelijk gesteld worden aan/altijd prevaleren boven de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat het de bedoeling is om de bestaande jurisprudentie op dit vlak codificeren. Verschillende deelnemers menen echter dat er licht zit tussen die

jurisprudentie en de uitleg die wordt gegeven bij artikel 68, eerste lid, Fw (nieuw). Uit de jurisprudentie¹ volgt niet dat maatschappelijke belangen gelijk zijn aan/moeten prevaleren boven de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. [Men is er niet voor dit in de wet wel zo te regelen.] Wel is in de jurisprudentie bepaald dat de curator rekening moet houden met maatschappelijke belangen en dat die belangen in bepaalde gevallen moeten prevaleren boven de belangen van individuele schuldeisers. Dit betreft dan altijd zwaarwegende maatschappelijke belangen. De jurisprudentie heeft daarom dus ook betrekking op bijzondere gevallen. In zekere zin vergelijkbaar met de gevallen waarop de WCO I nu wordt toegesneden. Voorstel is om in de toelichting meer aansluiting te zoeken bij de jurisprudentie.

- Een deelnemer doet het voorstel om in de WCO I ook nog een bepaling op te nemen waarin '*ipso facto-clausules*' zonder gevolg blijven; d.w.z. dat contractsbepalingen die automatisch contractuele gevolgen verbinden aan de indiening of de toekenning van een verzoek tot aanwijzing van een beoogd curator of gebeurtenissen of handelingen die daarmee verband houden, buiten toepassing zouden moeten blijven.

---

¹ Genoemd worden Maclou, NJ 1996, 727 en Mobell/Interplan, NJ 2004, 293.

Commissie insolventierecht

Agenda vergadering maandag 14 december 2020

14.00 – 17.00 uur

Videovergadering via Webex Meet

- 1) **Buiten de reikwijdte**
- 2) **Buiten de reikwijdte**
- 3) **Buiten de reikwijdte**
- 4) **Buiten de reikwijdte**
- 5) **Novelle bij WCO I**
Bijlagen: voorontwerp wetsvoorstel en memorie van toelichting
- 6) **Buiten de reikwijdte**
- 7) **Buiten de reikwijdte**

10.2.e - BD/DWJZ/PR

Van: 10.2.e @dnb.nl
Verzonden: vrijdag 11 december 2020 14:31
Aan: 10.2.e . - BD/DWJZ/PR; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
CC: 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e @dnb.nl; 10.2.e
10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS);
10.2.e @dnb.nl
Onderwerp: Bullet points WCO I
Bijlagen: Novelle WCO1 - voorgestelde aanpassingen banken en verzekeraars.docx

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Enige tijd geleden bespraken wij dat DNB nog met een korte puntsgewijze opsomming zou komen van punten die naar verwachting moeten worden gewijzigd aan de novelle WCO I om deze ook van toepassing te kunnen laten zijn op banken en verzekeraars. Helaas heeft het aan onze zijde door bepaalde ontwikkelingen iets langer geduurd om te reageren, maar bijgaand tref je onze reactie aan. Zoals ook opgemerkt in het document, is dit nog geen DNB breed standpunt en delen wij dit op vertrouwelijke basis om een tussentijdse check te hebben of het zinnig is om deze weg verder te bewandelen.

Hopelijk stelt dit document jullie in staat om aan te geven of deze wijzigingen naar verwachting binnen de novelle kunnen worden geaccommodeerd. Als dat het geval is, dan zullen wij intern vervolgstappen zetten om deze plannen breder binnen DNB af te stemmen en om nog nader juridisch uitzoekwerk te verrichten.

Van 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e horen wij uiteraard ook graag als zij nog gedachten hebben over deze bullets (of aanvullingen daarop).

Ik zal volgende week nog even telefonisch contact opnemen over het vervolg.

Goed weekend vast.

Groet, 10.2.e

10.2.e
Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V. T +31 10.2.e
Legal Services M +31 6 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als [DNB-RESTRICTED].

From: 10.2.e (JUZA_IIBB)
Sent: maandag 26 oktober 2020 09:11
To: 10.2.e - BD/DWJZ/PR; 10.2.e - BD/DWJZ/PR
Cc: 10.2.e (JUZA_IIBB); 10.2.e (JUZA_JUZA); 10.2.e
10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS); 10.2.e (FM/FS)
Subject: RE: Telefonische bespreking WCO I

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Onlangs hadden wij een call met MinFin (10.2.e, 10.2.e en 10.2.e, in cc) over onze wens om ook voor banken en verzekeraars in de mogelijkheid van een 'beoogd curator' te voorzien en over de mogelijkheid om banken en verzekeraars in de novelle mee te nemen die nu door jullie wordt opgesteld. Kort gezegd zagen de deelnemers van MinFin ook de meerwaarde van het betrekken van een beoogd curator voorafgaand aan een faillissement van een bank of verzekeraar. Daarbij kwamen wel de volgende vragen op over het precieze doel van de novelle en over de taakstelling van de beoogd curator daarin.

Op basis van ons eerdere gesprek met jullie hadden wij de indruk dat de novelle vooral tot doel heeft om (maatschappelijke) schade te voorkomen die kan ontstaan doordat een faillissement van maatschappelijke ondernemingen onvoldoende is voorbereid. Het zou behulpzaam zijn voor MinFin en voor ons om een goed beeld te hebben van het doel dat de novelle dient. Kunnen jullie ons voorzien van een beschrijving daarvan?

Daarnaast vroegen wij ons af of jullie al een besluit hebben genomen over de vraag of de beoogd curator in het wetsvoorstel ook een andere taakstelling krijgt? Wat is de beschrijving van de taak? Door welke belangen laat de beoogd curator zich leiden?

Zouden jullie hier een kort antwoord per email op kunnen geven? Meer algemeen lijkt het ons nuttig om binnenkort (bijv. eind deze week of volgende week) een keer een call op te zetten met jullie, MinFin en DNB om verder af te stemmen. Als jullie dat ook een goed idee lijkt, horen wij graag wanneer jullie daarvoor beschikbaar zouden zijn.

Vriendelijke groet, 10.2.e

10.2.e

Legal Counsel

De Nederlandsche Bank N.V.
Legal Services

T +31 10.2.e
M +31 10.2.e
E 10.2.e @dnb.nl

Dit bericht is geclassificeerd als **[DNB-RESTRICTED]**.

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen. Gebruik van informatie door onbevoegden, openbaarmaking of vermenigvuldiging is verboden en kan leiden tot aansprakelijkheid.

De afzender is niet aansprakelijk voor schade die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. De e-mails en eventueel bijgevoegde bestanden zijn volgens een standaardprocedure gecontroleerd op computervirussen. Deze controle kan aanwezigheid van malware, zoals virussen, echter niet geheel uitsluiten.

The information sent in or enclosed with this email is confidential and intended solely for the addressee. If you have received this email but are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the message. Please be advised that the unauthorised use, disclosure, dissemination or distribution of information is prohibited by law and may entail liability.

The sender cannot be held liable for damage in connection with risks inherent in electronic message transfer. The sender has taken standard precautions to verify no computer viruses are present in this email or any attachments it may contain. However, the presence of malware, such as viruses, cannot be ruled out.

Onderwerp:

Novelle WCO1 - voorgestelde aanpassingen banken en verzekeraars

Vertrouwelijk en slechts ter gedachtevorming

Juridische zaken
Internationaal,
Institutioneel,
Betalingsverkeer &
Bedrijfsjuridisch

1. Inleiding

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: J&V), het Ministerie van Financiën (hierna: Fin) en DNB zijn in overleg over de mogelijkheden voor een wettelijke regeling op grond waarvan een 'beoogd curator' kan worden benoemd bij een noodlijdende bank of verzekeraar.

J&V heeft een ambtelijk concept opgesteld voor een novelle tot aanpassing van het wetsvoorstel WCO1. Dit concept voorziet in het benoemen van een beoogd curator bij een onderneming die activiteiten verricht van maatschappelijk belang.

Op verzoek van J&V verkent DNB in deze nota de aanpassingen die nodig zouden zijn om de novelle ook van toepassing te laten zijn op banken of verzekeraars. Daarbij hebben we een onderscheid gemaakt tussen aanpassingen die ons in elk geval vereist lijken (zie onder 2) en aanpassingen die kunnen worden overwogen, maar waarvan de wenselijkheid nog nader moet worden onderzocht (zie onder 3). Deze nota is nog niet buiten de afdeling Juridische Zaken van DNB afgestemd en vormt dan ook geen formeel standpunt van DNB. Nadere afstemming kan tot aanpassingen aan deze lijst leiden, al hebben wij uiteraard wel eerdere interne gesprekken gehad.

Datum

10 december 2020

Kenmerk

T048-1857633310-2241

Om J&V te kunnen laten inschatten of de voorziene aanpassingen haalbaar zijn binnen de voorliggende novelle, zenden wij deze nota nu vast toe op vertrouwelijke basis. Indien J&V aangeeft dat dit het geval is, kunnen vervolgstappen worden gezet om de aanpassingen in te brengen bij de openbare consultatie. Hierover zal nog verdere afstemming moeten plaatsvinden, zowel intern binnen DNB als met de ministeries. Er moet nog een besluit worden genomen of dit inderdaad opportuun is, hetgeen zal samenhangen met de precieze wijzigingen.

Indien alsnog zou worden besloten om banken en verzekeraars buiten de WCO1 te houden, is het van belang dat dit niet in de weg staat aan de bestaande praktijk waardoor bij deze instellingen een beoogd curator kan worden aangewezen, buiten het wettelijk kader om (zie onderaan hoofdstuk 2).

2. Aanpassingen van de novelle die in ieder geval vereist lijken

De volgende aanpassingen zijn wat ons betreft in elk geval noodzakelijk om op te nemen in de regeling voor de benoeming van een beoogd curator bij een dreigend faillissement van een bank of verzekeraar:

- Schrappen van de uitsluiting van banken en verzekeraars (voorgesteld art. 363 lid 7 Fw uit oorspronkelijk wetsvoorstel).
- Verduidelijking criterium uit voorgesteld art. 363 lid 1 Fw 'schuldenaar die activiteiten verricht van maatschappelijk belang', zodat zeker is dat dit geldt voor banken en verzekeraars (mogelijk in AMvB of MvT).
- Aanpassing /verbreding van het meerwaarde criterium uit voorgesteld art. 363 lid 1 Fw, waardoor hieronder (naast bewerkstelligen continuïteit of voorkomen schaden belangen derden) ook in algemene zin een ordentelijke voorbereiding van de curator op het faillissement kan vallen.
- Opnemen in de Wft dat DNB ook met een *beoogd* curator toezichtvertrouwelijke informatie mag delen (art 1:89/1:91 Wft).
- Opnemen dat het verzoek tot het benoemen van een beoogd curator bij een bank of verzekeraar op afwijkende wijze wordt ingediend:

- voor banken: door DNB of de bank. De rechtbank hoort de niet-verzoekende partij;¹ en
  - voor verzekeraars: uitsluitend door DNB (de rechtbank hoort de verzekeraar).²
- Toevoegen dat DNB een voordracht voor de benoeming van de beoogd curator van een bank of verzekeraar kan doen (vergelijk art. 213ag lid 2 Fw.).
- Gegeven het grote belang om de benoeming van de beoogd curator bij een bank of verzekeraar stil te laten verlopen moeten mogelijk nadere waarborgen worden opgenomen om te verzekeren dat de benoeming van de beoogd curator niet bekend wordt.³

Indien zou worden besloten om banken en verzekeraars toch buiten de reikwijdte van de herziene WCO I te houden:

- In de toelichting verduidelijken dat de herziene WCO1 (in het bijzonder het voorgestelde art. 363 lid 7 Fw) niet in de weg staat aan de bestaande praktijk dat op basis van beleid van de rechtbank bij deze instellingen een beoogd curator kan worden aangewezen, buiten het wettelijk kader om.

3. Aanpassingen die kunnen worden overwogen, maar waarvan de wenselijkheid nader moet worden geanalyseerd

- Nader bepalen of verdere duiding in AMvB gewenst is van het aangepaste art. 68 Fw⁴ over het betrekken van maatschappelijke belangen door de curator bij zijn taakuitoefening.
- Indien een bank of verzekeraar niet instemt met het verzoek om een beoogd curator te benoemen of om redenen van snelheid, zou het onder omstandigheden wenselijk kunnen zijn dat DNB de kosten van de beoogd curator op zich kan nemen. Het moet worden onderzocht of daarvoor een (nadere) wettelijke basis is vereist.
- Indien een bank of verzekeraar niet instemt met het verzoek om een beoogd curator te benoemen, kan worden onderzocht of het wenselijk en werkbaar is om bepaalde additionele bepalingen op te nemen, waardoor de beoogd curator ook zonder medewerking van de instelling benoemd kan worden en zijn werk kan doen.

¹ Dit lijkt ons systematisch het meest in lijn met het systeem bij faillissementsaanvraag (vgl. art. 212ha Fw). Om redenen van beheersbaarheid zou het echter de voorkeur kunnen hebben om alleen DNB deze optie te geven (vgl. verzekeraars, art. 213 a bis Fw).

² In de praktijk lijkt medewerking van de instelling vereist om de beoogd curator goed te laten functioneren.

³ Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan een uitzondering op de verplichting om de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging te betrekken bij de voorbereiding van het dreigende faillissement (voorgesteld art. 363 lid 4). Mogelijk te ondervangen door de zinsnede "*tenzij het belang van de onderneming zich hiertegen verzet*" die al in de WCO I staat, eventueel in combinatie met een verduidelijking in de MvT. Daarnaast moet wellicht een uitzondering worden opgenomen voor de mogelijkheden van de beoogd curator om derden te betrekken, en moet worden zeker gesteld dat geen bestuursrechtelijke publicatievereisten spelen (al speelt dit waarschijnlijk niet).

⁴ Wij begrijpen uit de MvT bij de novelle dat met de wijziging van art. 68 Fw geen wijziging is beoogd van de bestaande jurisprudentie. Dat punt bespreken wij graag nog nader.